

Evaluation of teaching and learning in Higher Education in Macedonia - A study conducted at South East European University, Tetovo

Ass.Prof.Dr.Brikena Xhaferi, South East European University, b.xhaferi@seeu.edu.mk

Evaluation is the most important part of the teaching and learning process in education. New teaching methodologies use continuous assessment and the most common assessment methods are: projects, quizzes, reflections, research papers, classroom presentations, etc. Nevertheless, teachers and students should be encouraged to evaluate their own teaching in order to achieve better learning results. Chan (2010) points out that teaching should be continuously monitored and renewed in order to ensure that teaching, course objectives and learning outcomes are up-to-date. This is the main responsibility of any teacher no matter if he/she is a new or an experienced staff. Self-evaluation is also used to identify strengths, weaknesses, actions and activities to be undertaken to improve quality (Brennen and Shag, 2001).

The present study aims to explore the most appropriate self-assessment methods that can enhance teaching and learning at South East European University in Tetovo, Macedonia and also to identify difficulties that teachers and students have in the teaching and learning processes at this Institution.

There will be 250 students included in the study and also 30 professors teaching at different faculties: Business, Law, Computer Sciences, Public Administration and Languages, Cultures and Communications. The research methods that will be used are: the student self- assessment questionnaire, the teacher self-assessment questionnaire and feedback from classroom observations. All data will be analyzed and presented qualitatively and quantitatively.

Keywords: Quality assurance, self-assessment, Higher Education, assessment methods, students

Vlerësimi i mësimdhënies dhe të mësuarit në arsimimin e lartë në Maqedoni - një studim i kryer në Universitetin e Evropës Juglindore, Tetovë

Vlerësimi është pjesa më e rëndësishme e procesit të mësimdhënies dhe të mësuarit. Metodot e reja të mësimdhënies e përkrahin vlerësimin e vazhdueshëm. Metodot më të zakonshme janë: projektet, kuizet, reflektimet e studentëve, punimet kërkimore, prezentimet në klasë, etj. Megjithatë, mësuesit dhe nxënësit duhet të inkurajohen që të vlerësojnë mësimdhënien dhe të mësuarit e tyre me qëllim që të arrijnë rezultate më të mira. Chan (2010) thekson se mësimdhënia duhet të monitorohet dhe përtrihet vazhdimisht deri sa të sigurohemi se qëllimet dhe rezultatet e të mësuarit janë arritur. Vetëvlerësimi përdoret me qëllim që të identifikohen dobësitë dhe avantazhet, veprimet dhe aktivitetet që duhet të ndërmerren për përmirësimin e kualitetit (Brennen dhe Shag, 2001).

Studimi aktual ka për qëllim që të hulumtojë metodat më të përshtatshme të vetëvlerësimit të cilat mund ta ngrisin cilësinë e mësimdhënies dhe të mësuarit në UEJL në Tetovë, Maqedoni dhe të identifikojë vështirësitë me të cilat mësimdhënësit dhe studentët ballafaqohen në këtë Institucion.

Studimi do të përfshijë gjithsej 250 studentë dhe 30 mësime të cilët japin mësim në fakultete të ndryshme të UEJL: në Fakultetin Ekonomik, Juridik, në Shkencat dhe Teknologjitë Bashkëkohore, Administratë Publike dhe në atë të Gjuhëve, Kulturave dhe Komunikimit. Metodatat e hulumtimit janë: pyetësi i vetëvlerësimit të studentëve dhe mësimeve si dhe informata kthyes nga observimet. Të dhënat do të analizohen dhe prezentohen në mënyrë kualitative dhe kuantitative.

Fjalët kyçe: Sigurimi i cilësisë, vetëvlerësimi, shkollimi i lartë, metodatat e vlerësimit, studentët

The Impact of Integrating Weblogs into an ESP Classroom

Luiza Zeqiri, South East European University, l.zeqiri@seeu.edu.mk

Researchers have investigated the role of internet technology in teaching and learning but there is a lack of studies investigating the impact of Blogging distinctively. There are previous studies which support the use of technology in the classroom and researchers who are arguing the opposite by expressing their concerns related to technology integration into the curriculum. This paper attempts to explore the impact and effectiveness of using weblogs in the education system particularly in English for Specific Purposes (ESP) environment. The participants in this study were 24 second and third year Communication Sciences students attending ESP one and two courses. Qualitative and quantitative approaches were used for the data collection. Evidence was gathered in the form of student questionnaires, weblogs and teacher's evaluation of the process. The findings indicate that ESP students would not use their blogs effectively unless they are monitored and motivated by the teacher. It can be suggested that Blogs can be used as an educational tool in different subjects and not only with ESP students because their usage enhances student-student and teacher-student interaction. Moreover, using Blogs proved to be a good opportunity to promote students' self reflection, critical thinking and evaluation. It can be concluded that weblogs encourage collaborative work, establish a rapport between the learners and the teacher by building a learning community and enhancing learner autonomy.

Keywords: ESP, technology, blogs, communication, students

Ndikimi i integritit të web blogjeve në lëndën Gjuha Angleze për Qëllime Specifike

Edhe pse studiuesit kanë hetuar rolin e teknologjisë së internetit gjatë mësimdhënies dhe nxënies përsëri ka mungesë të studimeve, dhe në veçanti mungesë e studimeve në lidhje me ndikimin e blogjeve (blogs) në të mësuarit. Ekzistojnë studime të cilat e mbështesin përdorimin e teknologjisë në klasë dhe studiues të cilët argumentojnë të kundërtën duke shprehur shqetësimin e tyre në lidhje me integrimin e teknologjisë në programin mësimor. Ky punim tenton të eksploroj ndikimin dhe efektivitetin e përdorimit të web blogjeve në sistemin edukativ, më saktësisht në lëndën Gjuha angleze për qëllime specifike (ESP). Pjesëmarrësit në këtë studim janë 24 studentë të vitit të dytë dhe të tretë që ndjekin ESP 1 dhe 2 (Shkencat e komunikimit). Për mbledhjen e të dhënave janë përdorur qasje cilësore dhe sasiore. Provat u mblodhën në formë të pyetësorëve të studentëve, blogjeve dhe vlerësimi i procesit nga ana e mësimdhënësit. Rezultatet tregojnë se studentët i përdorin blogjet në mënyrë efektive vetëm nëse ato janë të monitoruar dhe të motivuar nga mësimdhënësi. Mundemi të sugjerojmë se blogjet duhet përdorur si një mjet edukativ në lëndë të ndryshme dhe jo vetëm me studentët e ESP-së për shkak se përdorimi i blogjeve e rrit komunikimin ndërmjet studentëve dhe komunikimin ndërmjet studentëve dhe mësimdhënësit. Për më tepër, përdorimi i blogjeve u vërtetua të jetë një mundësi e mirë për të nxitur vetë-reflektimin e studentëve, të menduarit kritik dhe vlerësimin. Pra, web blogjet inkurajojnë punën bashkëpunuese, krijojnë marrëdhënie

ndërmjet mësimdhënësit dhe studentëve duke krijuar një mjedis të mësimnxënies dhe duke rritur autonominë e studentëve.

Fjalët kyçe: ESP (Gjuha angleze për qëllime specifike), teknologjia, blogjet, komunikimi, studentët

New challenges for high-quality education: development of students learning outcomes assessment plan (sloap)

Prof. Zoran Ivanovski, Ph.D, Visiting professor, SEEU, z.ivanovski@seeu.edu.mk

This study presents the proposal for upgrade of process of students learning outcomes assessment at the Faculty of Business and Economics at SEEU. The SEEU is fully committed to the process of introducing best practices and objective standards in order to offer high-quality business education for its students. SEEU considers implementation of quality improvement measures as a way to achieve previously mentioned standards and join the family of prosperous and respective Universities. In order to achieve this goal, SEEU can use improved outcomes assessment as a way to measure institutional effectiveness, as well as effective technique for identifying where changes and improvements are necessary.

This paper suggests development of Students Learning Outcomes Assessment Plan (SLOAP) as methodology for outcomes assessment that includes a needs statement, explanation how the process will be administered and the linkage with the institution's strategic planning process. There are 3 phases of this upgraded outcomes assessment process: 1) preparation of the SLOAP (Student Learning Outcomes Assessment Plan) document, 2) implementation of two direct and two or three indirect measures from the SLOAP through assessment analysis and action planning, and 3) monitoring changes and improvements made as a result of action planning. Faculty of Business and Economics at SEEU can implement for current third year students Comprehensive Exam and Capstone Course as direct measures, while Student Satisfaction Inventory, Course Evaluations, Alumni, and Employers' Surveys, and a variety of other student learning outcomes assessments can be used as indirect measures for SLOA. This paper contains brief explanation of all three phases of SLOAP and offer prepared all proposed instruments for outcomes assessment as Appendix to paper.

Keywords: outcomes, assessment, direct, indirect, measure

The Legal Aspects of Higher Education in the Republic of Macedonia and Their Implications on Teaching and Learning

Prof. Dr. Ismail Zejneli, SEEU, Faculty of Law, i.zejneli@seeu.edu.mk

Ass. Prof. Jeton Shasivari, SEEU, Faculty of Law, j.shasivari@seeu.edu.mk

Dr. Veronika Kareva, SEEU, Language Center, v.kareva@seeu.edu.mk

In this paper, the authors analyze the legal aspects of Higher Education in the Republic of Macedonia and their implications on the learning and teaching process. With this regard, it will address the question of legal definition of the structure and content of the study programs as well as the legal determination of the conditions (requirements) for advancement in teaching and research positions, i.e. minimum number of papers published in concrete numbers and types of magazines. These issues are analyzed in light of the university autonomy guaranteed by the Constitution of the Republic of Macedonia and in light of the Constitutional Court decision. The paper will also present a comparative approach to university autonomy related to particular issues.

Its research component aims to seek answers to the question, to what extent the above mentioned provisions in the Law contribute to more efficient learning and teaching based on active student participation and creating feasible learning outcomes that match students' needs. Do these legal solutions have any influence on designing the learning and evaluative activities necessary to achieve the desired outcomes and assess student progress?

The paper, by three pronged approaches: theory, legislation and practice will try to bring concrete findings about the difficulties of implementing legal solutions by the professors in their academic settings and offer suggestions and recommendations about some more rational legal solutions in this respect.

Keywords: autonomy, legal, definition, teaching, learning

Правните аспекти на високото образование во Република Македонија и нивните импликации врз наставата и учењето

Во овој труд, авторите ги анализираат правните аспекти на високото образование во Република Македонија и нивните импликации на процесот на предавање и учење. Во тој поглед, трудот ќе се осврне на прашањето за законската дефиниција на структурата и содржината на студиските програми, како и на одредбата за условите, односно критериумите за напредување во наставни и научни звања.

Поконкретно, на минималниот број на објавени трудови во соодветни списанија. Оваа проблематика се анализира од аспект на автономијата на универзитетот која е загарантирана со Уставот на Република Македонија, како и од аспект на одлуката на Уставниот суд. Трудот исто така презентира и еден компаративен пристап кон автономијата на универзитетот во поглед на некои посебни проблематики.

Истражувачкиот дел на трудот има за цел да добие одговор на прашањето, до кој степен гореспомнатите одредби во законот придонесуваат кон постигнување на поефикасни

резултати од учењето и предавањето засновано на активно учество од страна на студентите, како и на создавање на реални цели на учењето кои соодветствуваат на потребите на студентите. Дали овие правни решенија имаат некакво влијание врз креирањето на активности за учење и оценување со кои се постигнуваат саканите резултати и со кои се оценува напредокот на студентите?

Трудот, преку три интегрирани пристапи: теорија, законодавство и практика ќе се обиде да ги открие потешкотиите со кои професорите се соочуваат при примената на законските решенија. Исто така, ќе се обидеме и да понудиме предлози и препораки за порационални легални солуции кои се однесуваат на овие прашања.

Клучни зборови: автономија, закон, дефиниција, предавање, учење

University E-studying in the Republic of Macedonia

Darinka Marolova, Kostadin Golakov, Faculty of Philology, Goce Delcev University-Stip
darinka.veselinova@ugd.edu.mk, kostadin.golakov@ugd.edu.mk

Nowadays, when the computer is considered to be a utility in every household, in every governmental and private institution, when the Internet is a necessity for every clerk, teacher, head of institution, senior, employee, student, pupil and a child even, we may assert that the Internet is an integral part (or should be) of every high education curriculum. E-studying, i.e. studying by means of technical devices, as it is in this case, the Internet, with all its software plugins, is the peak of the contemporary education. E-studying has been applied for several years at the Goce Delcev-University in Stip. The following paper is original and bases on researches on the methods and results from application of e-studying, as part of the everyday practice at Goce Delcev-University. It aims to provide overview on the experience from the electronic interaction between teachers and students, electronic individual work exercises, study materials, forums, research, as well as from evaluation of achieved results i.e. the experience from the e-studying application at the University, in order to reveal the benefits and eventual disadvantages of such modern way of studying and it shall make an attempt to promote positive sides and suggestions for its future improvements.

Keywords: Internet, e-studying, high education, teacher, student

Електронското учење во високото образование на Р.Македонија

Денес во времето кога компјутерот се смета за инвентар во секој дом, во секоја државна и приватна установа, кога интернетот е потреба на секој службеник, наставник, раководител, претпоставен, вработен, студент, ученик па дури и дете, не можеме, а да не констатираме дека интернетот е составен дел (или треба да биде) од секој курикулум во високото образование. Електронското учење, односно учењето со користење на технички помагала, како што е во нашиот случај интернетот, со сите негови софтверски додатоци е врв на модерното образование. На универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип се применува електронското учење веќе неколку години. Овој труд е оригинален и се базира на истражување на методите и резултатите од примената на електронското учење, како дел од секојдневната пракса на универзитетот “Гоце Делчев” во Штип. Тој има за цел да даде приказ за искуството од електронската интеракција меѓу наставникот и студентот, за електронските вежби за самостојна работа, материјали за учење, форуми, истражувања, како и за евалуацијата на постигнатите резултати, поточно за искуството од примената на електронското учење на овој универзитет, со цел откривање на придобивките и евентуалните недостатоци од овој современ начин на учење, ќе се направи обид за промовирање на позитивните страни и предлози во насока на подобрување и усовршување на овој начин на учење.

Клучни зборови: Интернет, електронско учење, високо образование, наставник, студент

Resources and technology in the English language classroom

Daniela Kirovska-Simjanoska, SEEU – Language Center, d.kiroska@seeu.edu.mk

Recent years have shown a great amount of interest in using technology (computers) for language teaching and learning. Especially with the advent of the Internet, the role of computers in language instruction has now become an important issue that great numbers of language teachers throughout the world are facing with. In this regard, we can say that the ongoing question about what is the role of informational technology in the language classroom is turning into how the language classroom fits in the information technology society. Therefore, this paper focuses on the question what is the benefit of using technology and various online resources in the classroom. It questions the motivation of the so called “digital” students (students of the digital age) in the foremost analogue classroom. It focuses on technological resources not just as an instructional tool in the classroom but as an instructional content itself. The paper provides insight in the “old” and “new” technology used in a modern classroom and suggests ways of effectively using the web for online learning. However, it should be noted that the successful use of technology requires quality activities. The resources used should be meaningful and have a purpose that learners understand. The technology and the tools and resources it provides lead to a greater students’ exposition to authenticity and improves their English skills.

Undoubtedly, technology has its benefits but it can never be a replacement for a live teacher.

Key words: technology, web resources, language classroom, instruction, motivation

Материјалите и технологијата во предавањето на англискиот јазик

Во последните години се забележува зголемен интерес за употреба на технологијата (компјутерите) за учење и предавање на јазикот. Со пронаоѓањето на интернетот, многу предавачи ширум светот се соочуваат со прашањето за улогата на компјутерите во предавањето на јазикот. Така, од денешна гледна точка може да се каже дека прашањето за тоа која е улогата на информациската технологија во јазичната училишница станува повеќе прашање за тоа колку таа училишница се вклопува во информатичкото општество на денешнината.

Имајќи го предвид гореспоменатото, оваа презентација ќе се фокусира на прашањето за тоа која е придобивката од употребата на технологијата и различните online материјали при учење на јазикот. Воедно ќе се осврне и на мотивацијата на т.н. „дигитални студенти“ (студенти на дигиталното време) во главно аналогна училишница. Таа се фокусира и на технолошките ресурси, не само како средство за предавање туку и како содржина сама по себе. Презентацијата се осврнува на „старата“ и „новата“ технологија која се употребува во модерната училишница и предлага неколку начини на ефикасна употреба на интернетот за учење на далечина. Сепка, треба да се спомене дека успешната употреба на технологијата зависи од квалитетот на избраните активности. Материјалите треба да имаат содржина и цел разбирлива за студентите. Средствата и материјалите обезбедени

преку технологијата нудат поголема автентична јазична изложеност на студентите и ги подобруваат нивните јазични вештини.

Несомнено технологијата има свои предности, но таа не смее да го замени предавачот и неговата улога не смее да биде занемарлива.

Клучни зборови: технологија, веб ресурси, јазична училница, предавање, мотивација

Use of active teaching and learning methodologies in the higher education: The case of Macedonian Universities

**Ana Mickovska-Raleva, MPhil in Education, University of Cambridge, UK,
amickovska2@yahoo.com**

One of the requirements of the Bologna process is putting more focus on the student, and placing him/her at the center of the teaching and learning process. Though Macedonian higher education institutions have accepted this goal on a formal level, it is not necessarily reflected in the everyday classroom practices. The general question this paper aims to answer is how much Universities and academic staff apply active teaching methods and whether they perceive them as one of the preconditions for improving the quality of education.

Initially, the paper elaborates the concept of active (student-centered) teaching and learning methodologies and focuses on their application in the tertiary education. It presents a general overview of the following methods: problem-centered learning, simulations, collaborative learning, case-study techniques and elaborates their value in developing higher-order thinking (analysis, synthesis, application of knowledge etc. - according to Bloom's Taxonomy).

Furthermore, it analyses the prospective of Macedonian higher education institutions to apply such methods in their everyday work with students, assessing the potential setbacks as well as the opportunities.

Finally, the findings of a field research conducted by the author, referring to the actual understanding and application of active teaching and learning methods by students enrolled at different programs at three Macedonian universities are presented. The data which will be presented is qualitative and based on conducted focus groups with students and teachers.

Keywords: active teaching and learning methods, tertiary education, higher-order thinking, perceptions of students, perceptions of teachers

Користењето на активната настава и учење во високото образование: Случајот на Македонските универзитети

Еден од критериумите на Болоњскиот процес е ставање на поголем фокус на студентот, и негово/нејзино постепување во центарот на процесот на учење и настава. Иако универзитетите во Македонија ја имаат прифатено оваа цел на формално ниво, таа не секогаш се рефлектира во нивните секојдневни наставни практики. Ова делумно се должи на некомплетното разбирање на концептот на настава фокусирана на студентот, како и недоволното искуство со методиките кои поддржуваат ваков вид на настава.

Во овој труд најпрво се образложува концептот на активна настава и учење и нивната примена во високото образование. Се дава преглед на следните методи: проблемски-ориентирано учење, симулации, колаборативно/тимско учење, техники на студии на случај и се елборира нивното значење за развојот на мислење од повисок ред (според Блумовата таксономија). Понатаму, се анализираат можностите на македонските високообразовни институции за примена на вакви методи на настава во нивната

секојдневна пракса, преку процена на потенцијалните пречки и можности. Конечно, се презентираат резултатите од теренско истражување спроведено од страна на авторот, кои се однесуваат на конкретното разбирање и примена на активната настава и учење од страна на студенти запишани на различни студиски програми на три универзитети. Податоците кои ќе бидат презентирани се квалитативни и се базирани на спроведени фокус групи со студенти и наставен кадар.

Клучни зборови: активна настава и учење, високо образование, мислење од повисок ред, перцепции на студенти, перцепции на наставници

Challenging Dual Gender Nouns in English

Aneta Naumoska, M.A., a_naumoska@yahoo.ca

Gender in English has been a pervasive issue for many years, especially since the beginning of the feminist movement, which has been stirring up its share of linguistic controversy. Many have rightfully claimed that English prejudices its users against women by perpetuating cultural assumptions that make being male the norm and being female the deviation in society. This presentation will focus on the degree of linguistic sexism in English on a synchronic level, exemplifying and enriching it with quotations from prominent linguists. Examples of such language appear in the media and in gender-specific job titles that are deemed inappropriate in a professional setting. Linguists have tried to elaborate on examples through Eleanor Rosch's Theory of Prototypes. Thus, is gender in English assigned accordingly? Are the generic nouns in fact male-oriented hyperonyms that include two hyponyms that are distinct in sex? The apple of discord has been which sex encompasses the dual gender noun - only one sex separately or both sexes equally? Several acceptable replacements will be described as solutions to the issue of achieving gender neutrality in the sense of pronouns, and both advantages and disadvantages will be weighed out. The aim of this presentation is to show how solving this challenge of a gender neutral language will bring about quality teaching and learning, how through professional training of the teachers of this specific issue will make them more aware of its existence, thus developing more inclusive EFL teaching materials and raising students' attention to it.

Key words: Gender, linguistic sexism, pronouns, EFL materials, professional training

Предизвикот на двородските именки во англискиот јазик

Родот во англискиот јазик претставува скокотливо прашање повеќе години, особено од почетокот на феминистичкото движење, кое навлегува во доменот на лингвистички контроверзии. Многумина со право тврдат дека во англискиот јазик постојат предрасуди против женскиот пол особено преку тоа што се видни културолошките претпоставки дека машкоста ја претставува нормата додека женственоста е девијација во општеството. Оваа презентација ќе се фокусира на степенот на лингвистички сексизам во англискиот јазик на синхрониско ниво, преку давање примери и нејзино збогатување со цитати од значајни лингвисти. Овој тип на јазик се јавува во медиумите како и во родово определени работни места кои се сметаат за несоодветни во една професионална средина. Лингвистите се потрудиле ова да го објаснат преку примери од теоријата на прототипови на Елеонор Рош. Оттука, дали родот во англискиот јазик е соодветно поставен и обележан? Дали генеричните именки се всушност хипероними кои вклучуваат два хипоними, различни по пол/род? Јаболкото на раздор се однесува на тоа кој пол ја означува двородската именка - дали само едниот пол или двата пола подеднакво? Неколку прифатливи замени ќе бидат опишани како решенија за предизвикот на постигнување на родова еднаквост во однос на заменките, и двете страни ќе бидат разгледани. Целта на оваа презентација е да се

прикаже како решавањето на овој предизвик за родово неутрален јазик ќе донесе квалитетно предавање и учење, како преку професионално надоградување на професорите овој специфичен проблем ќе ги направи посвесни за неговото постоење, а со тоа би се развиле поцелосни материјали за предавање на англискиот јазик како странски и исто така би се освестиле студентите за неговото постоење.

Клучни зборови: Род, лингвистички сексизам, заменки, материјали за предавање на англискиот јазик како странски, професионално надоградување

Testing, Evaluation, Assessment – An Essential Component in EFL Learning

**Biljana Naumoska, M.A., Department of English Language and Literature, “Blaze Koneski”
Faculty of Philology, Ss. Cyril and Methodius University, biljananaumoska@yahoo.com**

Assessment is an integral part of any learning process, and in this context, learning a foreign language is no exception. The aim of assessment is primarily to check what has been acquired, and what might need additional explanation and revision. However, in the vast majority of situations, by an overwhelming majority of students, assessment is perceived as an element that provokes and increases feelings of stress and anxiety. This presentation is going to deal with the issue of assessment in the EFL classroom from several aspects.

Namely, it will first look at assessment from the students' perspective, bearing in mind that the majority of students do succeed in meeting the set performance objectives when assessment is used as a non-punitive, non-threatening instrument in the learning process. In this context, the negative backwash effect of assessment will also be addressed, as well as the numerous and diverse assessment techniques and strategies that can be used in the EFL classroom to alleviate and eliminate this phenomenon, with a focus on their advantages and possible drawbacks. The issue of assessment in the learning process, in the classroom, is nothing new; it has existed in the past and it will undoubtedly continue to exist in some form in the future. The question is, however, out of the wide variety of assessment methods that exist, how to choose which to use in higher education in order to assess students' achievements, and in this way to ensure quality in both student learning and student testing and evaluation.

Keywords: assessment, backwash effect, assessment techniques and strategies

Оценување – неопходен елемент во изучување на англискиот како странски јазик

Оценувањето игра значајна улога во процесот на учење и во овој контекст, учењето странски јазик не е исклучок. Целта на оценувањето е првенствено да овозможи проверка на она што е совладано, а што треба дополнително да се објасни и повтори. Меѓутоа, во поголемиот дел случаи, и од страна на мнозинството студенти, оценувањето се смета за нешто што предизвикува зголемено ниво на стрес и загриженост.

Оваа презентација ќе ја разгледа улогата на оценувањето во изучување на англискиот како странски јазик од неколку аспекти. Имено, прво ќе го разгледа оценувањето од гледна точка на студентите, имајќи предвид дека повеќето студенти успеваат да ги исполнат зададените наставни цели кога оценувањето не се употребува во процесот на учење како инструмент за казнување и заплашување.

Во овој контекст, ќе се разгледаат и негативните последици кои може да произлезат како резултат, како и бројните и различните техники и стратегии кои може да се применат со цел тие да се избегнат, со фокус на нивните предности, како и можните недостатоци. Оценувањето во процесот на учење не е ништо ново, постоело во минатото, и несомнено ќе продолжи да постои во некаква форма во иднина. Но, прашањето што се јавува е, од бројните методи за оценување што постојат, како да се избере кој да се употреби во

високото образование со цел да се оценат достигнувањата на студентите, и на овој начин да се обезбеди квалитет и во нивното учење и во нивното оценување.

Motivating students through practice

Suzana Dzamtoska-Zdravkovska, PhD, suzana.dzamtoska@ugd.edu.mk

Application of theory in practice is a challenge for every teacher who seeks knowledge gained during the class to be implemented in practice by the students. In fact, the practical application is a proof of knowledge. If students during their studies have the opportunity to practically apply and upgrade their knowledge, we certainly can confirm that the student has acquired the necessary knowledge and skills provided by the study program (or subject).

Within the study program in Journalism and Public Relations, Faculty of Law, University "Goce Delchev", Stip, from December 2011 began issuing student newspaper "Student ECHO".

Practical work on "Student ECHO" presents an opportunity for students of journalism to have directly experience in creating a print medium, through all stages in the process of creating a student newspaper - the phase of preparation and selection of current topics, request and contacts the sources of information, until the last stage of graphic editing, printing and its distribution.

This experience in large measure influences not only the confirmation of theoretical knowledge, but also building some personal skills needed for any future journalist. As their teacher and mentor, I can make a significant difference from the period before their practical work and the period after. The work on the student newspaper greatly increase their motivation not only to work specifically with this paper, but contribute to higher quality teaching, a greater commitment of students during the class sections, intensive interaction and participation by them, which contribute to development of new ideas and suggestions. As a result of this practical project, students have already initiated the start of a new student project - preparation and implementation of "Student TV news".

Keywords: theory, practice, application, motivation, interactivity.

Мотивирање на студентите низ пракса

Примената на теоријата во пракса е предизвик за секој професор кој настојува стекнатото знаење во текот на наставата студентот да знае, и умее, и практично да го примени. Всушност, практичната примена на знаењето е потврда за наученото. Единствено доколку студентот уште за време на своите студии има можност практично да го применува и надоградува стекнатото знаење, можеме со сигурност да потврдиме дека се стекнал со потребните знаења и вештини предвидени со студиската програма (или со предметот). Во рамки на студиската програма по Новинарство и односи со јавноста, на Правниот факултет, Универзитет "Гоце Делчев", Штип, од декември 2011 почна да излегува студентскиот весник "Студентско ЕХО". Практичната работа на „Студентско ЕХО“ им овозможи на студентите по новинарство директно да искушат што значи создавање на еден печатен медиум, и тоа преку сите фази во процесот на создавање на студентскиот весник. Од фазата на подготовка и избор на актуелни теми, преку барање и контакти со изворот на информациите, сè до последната фаза на графичкото уредување, печатење и

негова дистрибуција. Ова искуство во голема мери изврши влијание не само на потврдување на теоретското знаење, туку и градењето на одредени персонални вештини потребни за секој иден новинар. Како нивен професор и ментор, можам да направам значителна разлика од периодот пред нивната практична работа и периодот потоа. Работата на студентскиот весник во голема мера ја зголеми нивната мотивација не само за работата конкретно на овој весник, туку придонесе за поголем квалитет на наставата, поголема посветеност на студентите во наставата, поинтензивна интерактивност и учество од нивна страна со нови идеи и предлози. Како резултат на овој практичен проект, студентите веќе иницираа започнување на нов студентски проект, односно подготовка и реализација на “Студентски ТВ вести”.

Клучни зборови: теорија, пракса, примена, мотивираност, интерактивност.

Assessing Learning Outcomes by Using Student Journals

**Lulzime Kamberi, PhD, SEEU, Emrije Agai, SEEU, l.kamberi@seeu.edu.mk,
e.agai@seeu.edu.mk**

This paper reports on a study conducted at SEEU (South East European University) in the year 2012. In an effort to assess the learning outcomes of English Language Skills classes, and to encourage students towards independent learning, improve their writing skills and extend their English language proficiency, journal writing has been introduced into the syllabus. As Jordan (1997) has observed, journals help teachers to better understand their students by offering insights into the learner's experience, whereas Murphy & Byrd (2001) state that journals assist students to review words and phrases. Therefore, journals are considered as an excellent way to assess learning outcomes. The study was conducted across two semesters, in the year 2012. Acknowledging convenience sampling, the 30 subjects who participated in this study were students from the English Department of the Languages Cultures and Communication Faculty. Journals were collected at regular intervals and subjected to a modified content and discourse analysis (Silverman 2005, Ellis, 2005). Findings from the study identified a range of data that journals offer in order to assess learning outcomes.

Keywords: assessment, journal, learning outcomes, writing, phrases

Vlerësimi i rezultateve të të mësuarit duke përdorur ditarët e studentëve

Ky punim raporton mbi një studim të kryer në UEJL (Universiteti i Evropës Juglindore) në vitin 2012. Në përpjekje për të vlerësuar rezultatet e të mësuarit në orët e Shkathësive të gjuhës angleze, dhe inkurajuar drejt mësimit të pamvarur, përmirësuar aftësitë e Gjuhës angeze, ditarët janë përfshirë në planprogram. Si që ka vërejtur Jordan (1997), ditarët u ndihmojnë mësimeve të kuptojnë më mirë studentët e tyre duke ofruar një pasqyrë mbi eksperiencën e studentëve. Murphy & Byrd (2001) theksojnë se ditarët u ndihmojnë studentëve në shqyrtimin e fjalëve dhe frazave, prandaj, konsiderohen se një mënyrë e shkëlqyer për të bërë vlerësimin e rezultateve mësimore. Studimi është kryer gjatë një semestri, në vitin 2012. Duke përdorur mostrën tek e cila kishim qasje, 30 pjesëmarrësit në studim janë studentët nga Departamenti i gjuhës angleze të Fakultetit të gjuhëve, Kulturave dhe Komunikimit. Ditarët janë mbledhur në periudha të rregullta dhe u janë nënshtruar analizave të përmbajtjes dhe të diskursit bazuar në Silverman (2005) dhe Ellis, (2005). Rezultatet e studimit kanë identifikuar një sërë të dhënash që ditarët ofrojnë në vlerësimin e rezultateve të të mësuarit.

Fjalët kyçe: vlerësim, ditarë, rezultatet e të mësuarit, të shkruarit, fraza

Effective Teaching Methods at University Level

Mr. Sc. Rilind Mahmudi, State University of Tetova, rilindmahmudi@yahoo.com

The teaching methodology is a very important part of the teaching process. Professors and assistants need to be very careful when teaching their students, especially when teaching English language. University students may understand the methods used by their professors, and their success undoubtedly may depend on them. Nowadays, students are more than ever in indirect contact with English language. Even if students are not given the chance to be in direct contact with English language, they still can use the academic process carried out in particular classes. Professors need to have this in mind, and use it to involve new/different methods and adapt students to learn English with different approaches. An interview and a questionnaire will point out different opinions given by professors and university students at the State University of Tetova.

Professors are asked whether they use traditional methods or other methods. This will point out how the teaching process is carried out and how English is taught in a university level, but not in the department of English Language and Literature. Professors answer several questions regarding the methods used during the English classes, if there are used more methods during the teaching process and if they encourage students to use alternative ways to learn English language, all used to improve the quality of teaching and learning. On the other hand, the questionnaire shows how students understand the teaching process and if they are satisfied with it. Students are gradually prepared to become future teachers and professors, and they need to be able to identify the methods being used. The answers are analyzed and appropriate conclusions and suggestions are given from the interview and questionnaire.

Key words: university students, teaching methods, quality, interview, questionnaire

Metodat efikase të mësimdhënies në nivel universitar

Metodologjia e mësimdhënies është pjesë shumë e rëndësishme e procesit të mësimdhënies. Profesorët dhe asistentët duhet të jenë shumë të kujdesshëm gjatë mësimdhënies, veçanërisht për sa i përket gjuhës angleze. Studentët universitar mund të kuptojnë metodat e përdorura nga profesorët e tyre dhe suksesi padyshim që mund të varet nga to. Në ditët tona, studentët janë më shumë se kurrë në kontakt indirekt me gjuhën angleze. Edhe nëse nuk kanë pasur mundësinë të jenë në kontakt të drejtpërdrejtë me gjuhën angleze, ato sërisht mund të shfrytëzojnë procesin akademik. Profesorët duhet të shfrytëzojnë të njëjtën për të përfshirë metoda të reja/të ndryshme dhe të përshtatin studentët që të mësojnë gjuhën angleze me qasje të ndryshme. Intervista dhe pyetësori do të nxjerrin në pah mendimet e ndryshme nga profesorë dhe studentë universitar në Universitetin Shtetëror të Tetovës. Profesorët janë pyetur nëse përdorin metoda tradicionale ose metoda të tjera. Kjo do të nxjerrë në pah se si zhvillohet procesi i mësimdhënies dhe se si mësohet gjuha angleze në nivel universitar, por jo në degën e Gjuhës dhe Letërsisë Angleze. Profesorët përgjigjen në disa pyetje për sa u përket metodave të përdorura gjatë ligjëratave të gjuhës angleze, nëse përdorin më shumë metoda

gjatë procesit të mësimdhënies dhe nëse inkurajojnë studentët të përdorin mënyra alternative për të mësuar gjuhën angleze, të gjitha të përdorura për të përmirësuar kualitetin e mësimdhënies dhe mësimnxënies. Në anën tjetër, pyetësi tregon se si studentët e kuptojnë procesin e mësimdhënies dhe nëse ato janë të kënaqur me të njëjtin. Studentët gradualisht përgatiten të bëhen mësimdhënës dhe profesorë të ardhshëm dhe ato duhet të jenë të aftë të identifikojnë metodat e përdorura. Përgjigjet janë analizuar dhe përfundime dhe sugjerime të caktuara janë dhënë nga intervista dhe pyetësi.

Fjalët kyçe: studentë universitar, metodat e mësimdhënies, kualiteti, intervista, pyetësi

Utility or Futility? The Macedonian Legal Requirement for Clinical Teaching from a Faculty/Administrative Perspective

Andrew Goodspeed, SEEU, a.goodspeed@seeu.edu.mk

The purpose of the legal requirement for 'clinical teaching' is clear: it is intended to bring distinguished professionals into the classroom so that they may share their experience with students. This presumes that there is a significant difference between the scholarly work of the instructor and the practical knowledge of the external expert. It is a direct attempt by the government to augment the knowledge of the teacher with the workplace realities of the professional.

Whether or not it is effective, however, is unclear. This study aims to assess the utility or intrusiveness of the 'clinical teaching' obligation from three perspectives: the students, the teachers, and the administrative/managerial staff. It will attempt to evaluate what students feel they have learned by their 'clinical' teachers, and to ask what they actually remember from previous clinical classes. From the teacher's perspective, it will ask the instructors whether or not they feel that the 'clinical' teachers provide useful external instruction, or merely take over a class that is essentially lost to the instructor's syllabus. Finally, from the managerial point of view, it will examine how heads of department regard the difficulties of locating external experts and incorporating them into the teaching syllabus.

The primary materials will be questionnaires created and distributed by the presenter. Student and staff participation will be voluntary and anonymous. For reasons of practicality, it will focus on one Faculty at South East European University.

Keywords: clinical teaching, legality, external expertise, staff and student perspectives

Dobia dhe padobësia? Kërkesa ligjore maqedonase për mësimdhënie klinike nga pikëpamja administrative/e fakultetit

Qëllimi i kërkesës ligjore për 'mësimdhënie klinike' është i qartë: synon që të sjellë profesionistë të shquar në klasë në mënyrë që ata mund të ndajnë përvojën e tyre me studentët. Një gjë e tillë presupozon se ka një ndryshim të rëndësishëm në mes të punës shkencore të instruktorit dhe njohuri praktike të një eksperti të jashtëm. Paraqet një përpjekje direkte nga qeveria për të shtuar njohuritë e mësimdhënësve me realitetet e vendit të punës të një profesioni.

Në qoftë se është jo efektive si mënyrë, megjithatë, është e paqartë. Ky studim synon të vlerësojë dobinë apo padobishmëritë të detyrimit të 'mësimdhënies klinike' nga tri perspektiva: të studentëve, të mësimdhënësve, si dhe të stafit administrativ / dhe atij menaxherial. Do të përqendrohet që të vlerësojë atë që studentët mendojnë se e kanë mësuar nga mësimdhënësit e tyre 'të klinike' të, dhe të pyesin se çfarë ata në fakt mbajnë mend nga ligjerata e mëparshme klinike. Nga perspektiva e mësimdhënësit, do të kërkojë nga instruktorët nëse e ndiejnë ose jo që "mësimdhënësit klinikë" sigurojnë udhëzime të jashtme të dobishme, ose thjesht marrin përsipër një ligjeratë që është e humbur në thelb në planin mësimor të instruktorit.

Përfundimisht, nëqoftë se e shofim nga pikëpamja menaxheriale, do të shqyrtojmë se si udhëheqësit e departamentit shohin vështirësitë për të gjetur ekspertë të jashtëm dhe do të

përfshirjën ato në planin mësimor të mësimdhënies.

Materialet primare do të jenë pyetësorët e krijuar dhe të shpërndarë nga vetë prezantuesi. Pjesëmarrja e studentëve dhe e stafit do të jetë në bazë të vullnetit të lirë. Për qëllime praktike, do të përqëndrohet, në një Fakultet në Universitetin e Evropës Juglindore.

Fjalët kyçe: mësimdhënie klinike, ligjëshmëria, ekspertë të jashtëm, perspektiva të stafit dhe të studentëve.

Корисноста и безкорисноста?! Македонската законска обврска за клиничка настава гледана од факултет/административна перспектива

Целта на законската одредба за "клиничка настава" е јасна: наменета е да донесе истакнати професионалци во училища, така што тие ќе можат да ги споделат своите искуства со студентите. Се претпоставува дека постои значајна разлика меѓу научната работа на обучувачот и практичните знаења од надворешни експерти. Тоа е директен обид од страна на владата да го зголеми познавањето на наставникот со реалноста на работното место на една професија.

Дали е или не е ефикасно, сепак, не е познато. Оваа студија има за цел да ја процени корисноста и безкорисноста на обврската на 'клиничка настава од три перспективи: студенти, професори, вработени и административна / менаџерска екипа. Ќе се фокусира за да оцени она што студентите мислат дека го научиле од нивните наставници на клиничките предавања, и да ги прашуваат на што всушност тие се сеќаваат од претходните клинички предавања. Од гледна точка на професори, инструктори ќе се праша дали тие чувствуваат или не дека "клинички наставници" обезбедиле корисни насоки за надворешни знаења, или едноставно учествувале на едно предавање кое во суштина е изгубено во наставните програми на инструкторите. Конечно, ако се фокусираме да ги видиме од менаџерски аспект, ќе ги испитува како на водителите на одредени оддели се снаоѓаат да најдат надворешни експерти и да ги воведат на наставни планови.

Основните материјали ќе бидат креирани на прашалници дистрибуирани од страна на презентерот. Учеството на студентите и вработените ќе се биде на слободна волја. Од практични причини, ќе се фокусира, на еден од факултетите при Универзитетот на Југоисточна Европа.

Клучни зборови: клиничко предавање, законодаството, надворешни експерти, перспективи на персоналот и на студентите.

Култура на квалитет во универзитетската настава

Доц. д-р Кирил Барбареев, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, Факултет за образовни науки, kiril.barbareev@ugd.edu.mk

Прашањето на кое ќе се посветиме во овој труд е културата на квалитет во универзитетската настава. Дали квалитетот на универзитетската настава дојде до нивото на метафизиката и стана суштина на самата себе!? Болоњскиот процес како современ европски тренд е конструиран на мотивационо ефикасни модели во наставата, во кој студентот јасно знае што учи и зошто учи. Дали се применуваат модели на мотивација за академските постигнувања на студентите и наставниците на Универзитетите во Македонија? Дали постои култура на квалитет!? Резултатите од истражувањето во кое беа опфатени студенти од завршните години и дипломирани студенти, како и бизнис заедницата, покажаа дека повеќе од 60% од дипломираните студенти имаат недостатоци во клучните професионални работни вештини. Повеќе од 51% од студентите изјавиле дека не се здобиле со никакви практични вештини во текот на студирањето.

Младите луѓе во регионот (1) не поседуваат соодветни вештини за вработување, главно вештини кои се наведени од работодавачите, и (2) не постои врска помеѓу универзитетите, студентите и бизнис-секторот. Затоа, постои потреба од создавање на стручен орган од страна на универзитетите кој ќе ја пополни празнината и ќе доведе до создавање систем на соработка помеѓу студентите и компаниите.

Потребни се иновации во универзитетската настава, развојот на ефикасни методи и континуум на учење за цел живот. Системите за учење мора да се прилагодат на променливите начини на живот. Прво, тоа значи целосна ревизија и реформа на образованието на наставниците и нивната обука.

Клучни зборови: култура на квалитет, универзитетска настава, модели на мотивација, болоњски процес.

Culture of quality in university teaching

The question of which we will indulge in this paper is the culture of excellence in university teaching. Whether the quality of university teaching came to the level of metaphysics and became the essence of herself? Bologna process as a modern European trend is designed to cover effective models for teaching the student clearly knows what he teaches and learns why. Do we use models of motivation for academic achievement of students and teachers at universities in Macedonia? Is there a culture of quality? The results of the survey which included students in their final years and graduates as well as business community, showed that more than 60% of graduates have deficiencies in key professional working skills. More than 51% of students said they have not gained any practical skills during their studies.

Young people in the region (1) does not possess the appropriate skills for employment, mainly skills that are listed by employers, and (2) there is no relationship between universities, students and business sector. Therefore, there is a need for creation of a professional body by

universities to fill the gap and lead to the creation of a system of cooperation between students and companies.

There is a need of innovation in university teaching, development of effective methods and a continuum of learning for a lifetime. Learning systems must adapt to changing lifestyles. First, it means a complete review and reform of teacher education and their training.

Keywords: culture of quality, university teaching, models of motivation, bologna process.

Алтернативните форми на оценување во додипломската подготовка на наставниците по англиски јазик

Анжела Николовска, Филолошки факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“, anzela12@gmail.com

Целта на овој труд е да се испита улогата на алтернативните форми на оценување (АФО) во додипломската подготовка на наставниците по англиски јазик.

За разлика од традиционалните форми на оценување, како на пр. писмените тестови кои се одраз на трансмисиониот модел на образование, алтернативните или т.н. „изведбени“ форми на оценување рефлектираат алтернативно сфаќање на наставата според кое учењето се одвива по пат на конструирање на значење преку активни и динамични ментални процеси. Тие им овозможуваат на учениците да креираат информации во автентичен контекст преку осмислени активности кои ги интегрираат јазичните вештини и ги развиваат најсложените мисловни процеси. По дефинирањето на АФО и нивните карактеристики следи дискусија за различните видови на алтернативно оценување (продукти, изведби и процеси) како и соодветни примери. Се анализираат причините за интегрирање на АФО во наставата по странски јазик, нивните предности и недостатоци како и принципите на оценување, особено валидност и релијабилност.

Следи преглед на алтернативните форми на оценување кои се применуваат во рамките на предметот Методика на наставата по англиски јазик – практика кој студентите од наставна насока при Катедрата за англиски јазик и книжевност, Филолошки факултет „Блаже Конески“, го следат во четврта година. Овие форми на оценување кои формативно или сумативно известуваат за напредокот и успехот на студентите вклучуваат: усни презентации, мини-часови, дневници за хоспитирање, набљудување на наставни часови, самооценување итн. Искуството покажа дека АФО имаат огромен потенцијал во мотивирање и зголемување на успехот во учењето.

Клучни зборови: традиционално, алтернативно, изведбено, оценување, додипломска подготовка, наставници

Performance-Based Assessments in Pre-Service EFL Teacher Training

The purpose of this paper is to examine the role of performance-based assessments (PBAs) in pre-service teacher training of English teachers.

In contrast to traditional forms of assessment such as paper-and-pencil tests which reflect the transmission model of education, authentic or performance-based assessments reflect an alternative view of the teaching and learning process according to which students acquire knowledge by constructing meaning through active and dynamic mental processes. They provide learners with the opportunity to construct information in an authentic context through meaningful activities that integrate language skills and tap into higher-order thinking skills. The definition of PBAs and their characteristics is followed by a discussion of the different types of these assessments (products, performances and process-oriented assessments) and examples of each type. The rationale for integrating PBAs in language instruction is discussed in view of

their advantages and disadvantages as well as their adherence to the principles of assessment especially validity and reliability.

An overview follows of a range of PBAs used with student teachers as part of the Teaching Practicum, a fourth year course taught at the English Department, Blaze Koneski Faculty of Philology, Ss. Cyril and Methodius University. These assessments aimed at either formatively or summatively reporting students' progress and achievement include: oral presentations, demonstrations, observation diaries, lesson observations and self-assessments. Experience has shown that they have a great potential in increasing student motivation and maximizing learning outcomes.

Keywords: traditional, alternative, performance-based, assessment, pre-service teacher traini

The role of emotional intelligence in decreasing the anxiety in language learning

Shpresa Mustafai, SEEU, sh.mustafai@seeu.edu.mk

Many researchers have shown that including emotional intelligence (EI) skills in the process of teaching and learning can increase academic achievement in language learning. At the same time this helps to increase the quality of teaching and learning because by helping students to show personal responsibility they will learn effectively and complete their tasks efficiently. It will lead towards the achievement of their personal, academic and career excellence. Chuan-Ta (2003) concluded that students with higher foreign language anxiety tend to have less EI skills, while those with lower foreign language anxiety have better EI skills. He states that strong emotions can either facilitate or block cognitive and learning processes.

This study aims to answer these research questions:

1. What is the relationship between EI and language learning anxiety?
2. Which are the teaching techniques that increase EI skills in the classroom?
3. Which language tasks increase the language anxiety?
4. Which skills of EI can be used in the classroom in order to decrease students' anxiety?

The study explores the perceptions of the LC teachers regarding the implications of the EI skills in language teaching during the academic year 2011/2012.

In order to increase academic success negative feelings and anxiety should be eliminated from the teaching and learning process. This study uses phenomenological approach by using interviews as data collection with seven LC lecturers in order to gather specific and detailed information regarding the use of EI in language teaching. The essence of phenomenology focuses on the meaning of individual experiences, at this point the experience of using EI in teaching language skills.

Keywords: Emotional Intelligence, language anxiety, motivation, teaching experience

Академско Менторство

**Наташа Павиќевиќ – Стојменовска, Natasha Pavikjevikj – Stojmenovska, Магистрант по социјална работа, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ Филозофски факултет
natasha.pavicevic@gmail.com**

Менторството е концепт кој иако постои, формално и неформално од секогаш, на нашите простори не се применува во неговата вистински смисла. Изворно, Ментор е името на мудриот и доверливиот пријател на Одисеј. Тој бил назначен од самиот Одисеј, пред неговото заминување за Троја, како советник, позитивен пример, учител и грижливо возрасно лице на неговото единствено дете Телемах. Ова е значењето на денешната употреба на терминот **ментор**: верен пријател, советник и наставник, или најчесто поискусна личност.

Кога зборуваме за академско менторство, треба да зборуваме за водство, споделување на знаење, ентузијазам, експертиза, вештини, насоки и поддршка на студентите во нивните студии за да ги надминат сите пречки во остварувањето на нивниот вистински академски потенцијал. Академското менторство може да се оствари преку осмислени програми за академско менторство. Тие во својата основа треба да го имаат меѓусебното поврзување на студентите во менторски однос, кое може да се оствари на две нивоа: поврзување на ментори – студенти од повисоките студиски години со студентите од пониските студиски години и/или поврзување на ментори – студенти кои покажуваат подобар успех со студентите кои имаат потешкотии во студирањето во истата студиска година. Студентите – ментори во тој менторски однос би претставувале позитивни примери, советници и блиски пријатели на менторираните студенти. Менторите - студенти, преку позитивно воспоставен менторски однос би ги поврзувале менторираните студенти со ресурси, би им помагале во процесот на учење, во нивното развивање на лични и професионални вештини, но и во процесот на нивното потполно академско и стручно профилирање. Во Република Македонија постои потреба од развивање и спроведување на програми за академско менторство кои би дале реципрочни придобивки и за студентите – ментори и за менторираните студенти, но и за високообразовните установи. Целта на овој труд е да поттикне дизајнирање и развивање на одржливи формални и/или неформални академски менторски програми за поддршка на образовниот и професионалниот развој на студентите. Крајна цел на академското менторство е поддршка и надополнување на професионалните кадри од факултетите во насока на достигнување на академските и институционалните цели.

Клучни зборови: Ментор, менторство, академско менторство, менторски однос, менториран студент.

Academic Mentoring

Mentoring is a concept that exists, formally and informally at all times. But, unfortunately, we don't apply it in its true sense. Originally, Mentor is the name of the wise and trusted friend of

Odysseus.

He was appointed by Odysseus himself, before his departure for Troy, as an advisor, a positive example, a teacher and caring adult for his only child Telemachus. This is the meaning of today use of the term **mentor**: a faithful friend, counselor and teacher, or more experienced person. When we talk about Academic Mentoring, we need to talk about leadership, sharing of knowledge, enthusiasm, expertise, skills, guidance and support of students in their studies to overcome all obstacles which prevent them from achieving their true academic potential. Academic Mentoring can be accomplished through well designed Academic Mentoring Programs. They should be based on matching students in mentoring relationship, at two levels: matching mentors - students from higher years of studies with students from lower years of studies and / or matching mentors - students who show better success with students who are facing difficulties in their studying in the same year of studies. Students - mentors would be positive examples, advisers and close friends to the mentees. Mentors - students and mentees would establish positive mentoring relationship; that relationship would allow mentors to connect their mentees with resources, to assist them in the learning process, in their development of personal and professional skills, but also in the process of their full academic and vocational profiling.

In the Republic of Macedonia there is a need of development and implementation of Academic Mentoring Programs. These programs would give reciprocal benefits for students - mentors and mentees as well as for the faculty or university. The purpose of this paper is to encourage design and development of sustainable formal and informal academic mentoring programs for support of the educational and professional development of students. The ultimate goal of academic mentoring is to support and supplement the professional staff of the faculties in terms of achievement of academic and institutional goals.

Keywords: Mentor, mentoring, academic mentoring, mentoring relationship, mentee.

The effectiveness of using technology to enhance autonomous learning in teaching and learning vocabulary - A study conducted at SEEU

Teuta Salii, Shpresa Mustafai, Merita Ismaili, SEEU, t.salii@seeu.edu.mk, sh.mustafai@seeu.edu.mk, m.ismaili@seeu.edu.mk

In the past years, a remarkable change in English language teaching has taken place. This is so due to the use of technology and its instruments in teaching English as a foreign language. The arrival of the new technology is considered very beneficial to teachers and students involved in the process of learning and teaching English. However, this study will investigate how efficient is technology in assisting autonomous learning, is it helpful to the learners, can it improve the acquisition of the new vocabulary presented in the courses that we teach, and are there distractions that students face? Furthermore, will the new vocabulary presented through technology enable students to guess the meaning of the new vocabulary independently and at the same time will it enable them to promote their autonomous learning in their everyday communication?

The objectives of this study are:

- To identify technology efficiency in creating autonomous learners
- To find out whether using technology is helpful to teachers and students, specifically in teaching vocabulary.
- To assess how the technology enhances vocabulary acquisition in the ESP class

These objectives can be maintained through the use of quantitative and qualitative methods to analyze the data collected. This study is primarily interested in contributing to the quality of the process of teaching and learning, through the use of technology.

This study is carried out at the South East European University in the academic year 2011/2012. The participants in this study are ESP students, aged 20-25. There will be a total sample of 25-30 students, both male and female.

Theme: Student-centred learning and teaching in specific disciplines: **Resources and technology in teaching**

Efikasiteti i përdorimit të teknologjise në rritjen e të mësuarit të pavarur në mësimdhënien dhe nxënien e fjalorit të ri - Studim i realizuar në UEJL

Mësimdhenia e gjuhes Angleze ka pësuar ndryshim domethënës vitet e fundit. Ndryshimi ndodhi si pasojë e përdorimit të teknologjisë dhe instrumenteve të saj në mësimdhënien e gjuhës Angleze si gjuhë e huaj.

Konsiderohet se arritja e teknologjisë së re është shumë e dobishme për mësimdhënësit, nxënësit dhe të gjithë të përfshirët në procesin e mësimdhënies dhe nxënies së gjuhës Angleze.

Megjithatë, ky studim do të hulumtoj se sa efektive është teknologjia në krijimin e të mësuarit të pavarur, a është i dobishëm për nxënësit, a mund të përmirësojë mësimin fjalorit të ri të prezantuar në lëndët që ne ligjerojmë, dhe a është tundues për nxënësit? Për më tutje, a do të iu mundësoj nxënësve fjalori i prezantuar me anë të teknologjisë të qëllojnë domethënien e fjalëve të reja në mënyrë të pavarur dhe në të njëjtën kohë a do të iu mundësoj atyre të promovojnë të mësuarit e pavarur në komunikimin e tyre të përditshëm.

Qëllimet e këtij studimi janë:

- Të identifikoj efektivitetin e teknologjisë në krijimin e nxënësve autonom
- Të zbuloj nëse përdorimi i teknologjisë është i dobishëm për mësimdhënësit dhe nxënësit, veçanërisht në mësimdhënien dhe nxënien e fjalorit të ri
- Të vlerësoj se si teknologjia rrit mësimin e fjalorit në orët e gjuhës Angleze për qëllime Specifike.

Këta objektiva mund të arrihen me përdorimin e metodave kualitative dhe kuantitative për të analizuar të dhënat e mbledhura.

Interesi kryesor i këtij studimi është të kontribuoj në kualitetin e procesit të mësimdhënies dhe nxënies me anë të përdorimit të teknologjisë.

Ky studim realizohet në Universitetin e Evropës Jug-lindore, në vitin akademik 2011/2012.

Pjesëmarrësit në këtë studim janë studentë që ndjekin lëndën gjuha Angleze për qëllime specifike, të moshës 20-25. Do të ketë 25-30 studentë, meshkuj dhe femra.

Measuring and Enhancing the Quality of Online Teaching and Learning

Marika Apostolova Trpkovska, Lejla Abazi Bexheti, Burim Ismaili, SEEU
m.apostolova@seeu.edu.mk; l.abazi@seeu.edu.mk; b.ismaili@seeu.edu.mk

Higher educational institutions are determining new ways of using information technology to improve teaching and learning, and to expand admission for new populations of students. In this direction, online learning is one of the latest trends in higher education process. The success of this mode of learning is determined mainly by the quality of the instructional design as well as the educational and technical support provided to students and professors. The actual deliverance of online courses and the importance to offer new online courses in future, should be guided by the development of measures, guiding principles or quality model. There are different quality frameworks that reflect on diverse backgrounds and purposes. The focal point of some is learning, for others it is pedagogy, and still other frameworks reflect on the designs of their particular online course. This study describes a workable quality model for academic and support staff in the development of online course quality with an accent on the current approaches to teaching and learning in South East European University. The presented quality model is a tool for continuously improvement of online programs in higher education and it provides ways of demonstrating institutional quality. This study was performed with the purpose of exploring the quality of online instructions at SEEU based on one year practice and feedback that was received by the students and professors. This study was conducted in the academic year 2011-2012 at SEEU.

Мерење и Подобрување на Квалитетот на Онлајн Наставата и Учењето

Високообразовните институции одредуваат нови начини на користење на информатичката технологија за подобрување на наставата и учењето, а во исто време и се залагаат за зголемување на бројот на апликанти. Во оваа насока, онлајн учењето е најновиот тренд во процесот на високото образование. Успехот на овој начин на учење се определува главно од страна на квалитетот на наставниот дизајн како и од образовната и техничка поддршка овозможена за студентите и професорите. Актуелната понуда на онлајн курсеви како и важноста да се понудат нови и во иднина, треба да бидат предводени од страна на развиени мерки, водечки принципи или пак модел за утврдување на нивниот квалитет. Постојат различни рамки за утврдување на квалитетот кои се однесуваат на различни позадини и цели. Фокусната точка за некои е учењето, за други е педагогијата и пак трети се одразуваат на дизајнот на одреден предмет кој се нуди онлајн. Оваа студија опишува модел за утврдување на квалитетот на курсевите кои се нудат онлајн, за потребите на академскиот кадар и персоналот за поддршка, со посебен акцент на актуелните приоди на наставата и учењето во Универзитетот на Југоисточна Европа (УИЕ). Презентирираниот модел за утврдување на квалитетот претставува алатка за континуирано подобрување на онлајн програмите во високото образование и тоа обезбедува начин за демонстрирање на институционалниот квалитет. Оваа студија беше изведена со цел да се утврди квалитетот на онлајн наставата во УИЕ

врз основа на едно годишното искуство и повратните информации кои беа добиени од страна на студентите и професорите. Оваа студија беше спроведена во учебната 2011-2012 година во УЈИЕ.

Keywords: online learning, online teaching, quality model, quality measures, online quality instruction

The impact of an Observation Procedure on Individual Improvement in Learning and Teaching

Heather Henshaw, Quality Advisor, South East European University, Tetovo
h.henshaw@seeu.edu.mk

Behare Qerimi, Quality Officer, South East European University, Tetovo
b.qerimi@seeu.edu.mk

The paradigm shift from teaching to learning in universities is a current and key trend at international, national and institutional level. From Bologna guidelines and Ministerial declarations, Ranking criteria, national agencies and stated institutional strategies and initiatives, and increasingly from students organizations and in evaluation surveys, it is evident that the recognition and development of student centered learning cannot be ignored. This is important for teachers in higher education in Macedonia because many do not receive training in or advice about pedagogy or student centred teaching before they start teaching. In addition, their focus may not be on reflective teaching practice or the wider scholarship of learning during their career which is concentrated on subject expertise and research. In line with this trend, South East European University developed a procedure for the Observation of Learning and Teaching which is now in its fifth year of implementation. However, whereas such quality initiatives appear to have encouraged a wider ownership and depth of quality culture, there appears to be less evidence about the effectiveness of these procedures in improving individual teaching practice. Therefore, by analyzing feedback reports from SEEU's procedure for the Observation of Learning and Teaching, and through monitoring of post-observation feedback discussions and a follow-on class, we aim to evaluate how far such a procedure, and in particular the feedback meeting, is effective in motivating the teacher to reflect, accept and consider improvements to their teaching. This may be of benefit in further enhancing the quality of teaching and learning experience at SEEU and possible application in other national institutions.

Keywords (5): learning, observation, quality, feedback, improvement

Ndikimi i procedurës së vëzhgimit në përmirësimin individual në mësimdhënien dhe të nxëniet

Kalimi nga të mësuarit në të nxëniet në universitete është një trend aktual dhe kyç në nivel ndërkombëtar, nacional dhe institucional. Duke u nisur nga udhëzimet e Bolonjës dhe deklaratat ministrore, kriteret e rangimit, agjencitë nacionale dhe strategjitë e përcaktuara institucionale, si dhe nismat, të cilat vijnë gjithnjë e më shumë nga organizatat e studentëve si dhe nga anketat e vlerësimit, është e qartë se njohja dhe zhvillimi i metodës së të nxëniet studentit në qendër nuk mund të shpërfilllet.

Kjo është e rëndësishme për mësimdhënësit e arsimit të lartë në Maqedoni, sepse shumica prej tyre nuk kanë pas rast të marrin pjesë në trajnime, të pranojnë këshilla pedagogjike për mësimdhënien e përqendruar te studentët para se ata të fillojnë të japin mësim. Përveç kësaj, fokusimi i tyre mund të mos jete një praktikë e mësimdhënies reflektuese ose studim më i

gjerë i të mësuarit gjatë karrierës së tyre që është e përqendruar në ekspertizën e lëndës dhe në hulumtim.

Në përputhje me këtë trend Universiteti i Evropës Juglindore ka zhvilluar një procedurë për vëzhgimin e mësimdhënies dhe të nxënit, e cila po zbatohet këto pesë vitet e fundit.

Megjithatë, nisma të këtilla duket se e kanë nxitur krijimin dhe zhvillimin e kulturës për cilësi, edhe pse mungojnë prova për efektivitetin e procedurave të këtilla në përmirësimin e praktikës individuale të mësimdhënies. Prandaj, duke analizuar raportet, që janë si rezultat i Procedurave për Vëzhgimin e Mësimdhënies dhe të Nxënit dhe nëpërmjet mbikëqyrjes së takimeve pas vëzhgimit, synojmë të vlerësojmë se sa larg një procedurë e kështillë, veçanërisht takimi pas vëzhgimit, është efektive në motivimin e mësimdhënësve për të reflektuar, pranuar dhe t'i marrin parasysh në përmirësimin e mësimdhënies. Kjo, mundet të ndikoj në rritjen e cilësisë së mësimdhënies dhe të nxënit në UEJL dhe aplikimin e mundshëm në institucione të tjera nacionale.

Fjalët kyçe: të nxënit, vëzhgimi, cilësia, raportet, përmirësimet.

Rritja e efikasitetit të mësimdhënies dhe mësimnxënies në klasat me numër të madh të studentëve

Prof. Dr. Nasir Selimi, SEEU, n.selimi@seeu.edu.mk

Mësimdhënia në formë të leksioneve në klasat me numër të madh të studentëve sot e kësaj dite paraqet një nga shtyllat kryesore të realizimit të procesit mësimor në arsimin e lartë të vendit. Kjo formë tradicionale e dhënies së mësimit nuk paraqet shqetsimin e vetëm që kanë mësimdhënësit, por një sfidë e madhe është mësimnxënia. Në arësimin bashkëkohor nuk është e rëndësishme vetëm transferi i njohurive të mësimdhënësit te studentët, por hapsirë të posaçme i kushtohet mësimnxënjes. Mësimnxënia paraqet hallkën kryesore të procesit mësimor, sepse pikërisht ky element tregon rezultatin e arritur nga mësimdhënia. Realizimi me sukses i mësimit në klasat me numër të vogël të studentëve, ka kohë që zbatohen metoda të reja që dallohen nga ajo e leksioneve dhe teorive të gjata. Në këto metoda bashkëkohore përfshihen një numër i aktiviteteve sikurse janë: formulimi i problemit, grumbullimi i informative, selekcionimi i tyre, diskutimi, debatimi dhe shpjegimi i tyre, marrja e vendimeve dhe kokluzioneve . Megjithatë mësimi në klasa me numër të madh të studentëve në këtë pikpamje ka ngexur dhe për dallim nga procesi mësimor në klasat me numër të vogël të studentëve, ka arritur rezultate modeste. Kuptohet përpjekjet dhe tentativat për zbatimin e këtyre metodave edhe në këto ambiente janë bërë dhe bëhen pa ndërprerë, krejt me qëllim rë arritjes së rezultateve më të mira.

Hipoteza kryesore e këtij punimi shkencor do të jetë hulumtimi dhe implementimi i e formave më të mira të realizimit të mësimdhënies dhe mësimnxënies në klasat me numër më të madh të studentëve. Objektivat e punimit shkencor do të fokusohen në vënjen në spikamë të studentit gjatë procesit mësimor, pra se si ait ë jetë më aktiv gjatë mësimit, sepse duke qenë aktiv ai përfiton më së tepërmi. Pa dyshim njeriu një numër të njohurive i fiton duke ndëgjuar nga të tjerët ose duke lexuar, por shumë gjëra ai i meson duke gjykuar vete. Metodatat me të cilat mësimdhënësi i shfrytëzon në klasat me numër të madh të studentëve për të arritur suksesin më të lartë në mësimdhënie dhe mësimnxënie do të jetë në fokusin e këtij punimi shkencor.

Fjalët kyçe: të menduarit kritik, mësimi interaktiv, demonstrimi, piramida e mësimnxënies,

Increasing the efficiency of teaching and learning in classrooms with large numbers of students

Teaching in the form of lectures in classrooms with large numbers of students today represents one of the challenges of the educational process in higher education in the country. This traditional form of teaching not only represents anxiety for teachers, but learning is also a major challenge for teachers. In contemporary rules of education, it is not only important to transfer knowledge from teachers to students, but should have a special space devoted to learning methods. Learning presents the main chain of the teaching process, because precisely this element shows the results achieved by teaching.

The successful realization of learning in classrooms with small numbers of students has long applied new methods that differ from those of long, theoretical lectures. These modern methods include a number of activities such as: formulation of the problem, gathering information, their selection, discussion, debate and explanation of their decision-making and results. However, learning in classrooms with large numbers of students has stuck and unlike teaching in classrooms with small numbers of students, has achieved modest results. Obviously efforts and attempts to implement these methods in these areas are made and continue to be made, all in the quest to achieve the best results.

The main hypothesis of this research paper will be the research and the implementation of the best forms of realization of teaching and learning in classrooms with a large number of students. The objectives of the scientific paper will a focus on highlighting the student during the learning process, as to how students can be more active during lectures, being active because it benefits them most. Without a doubt, some knowledge is gained from listening to others or reading, but much is learned by their own judgment. Methods which the teacher uses in classrooms with large numbers of students to achieve the highest success in teaching and learning will be the focus of this research paper.

Keywords: critical thinking, interactive learning, demonstration, pyramid of learning,

Implementation of continual assessment increases the success in Mathematics of BE faculty students at SEEU

Teuta Iljazi, SEEU, t.iljazi@seeu.edu.mk

This study was designed to perform a study of implementation of continuous assessment to BE faculty students at SEEU. Two research questions and a hypothesis were formulated to guide the study. The study sample consisted of 34 students of whom 16 students who are being taught in Macedonian language and 18 who are being taught in Albanian language, where 20 were female and 14 male students. Data collected from this group of students was compared with data from another group of students as students of which has not been continual assessed. The data generated were analyzed by using mean, percentage and t-test.

Results have brought to the conclusion that students have been continually assessed have achieved higher success than students to whom this kind of assessment is not implemented. During the study also is used a questionnaire to students in order to take their opinion on this type of assessment. According to the questionnaire all the students prefer this type of evaluation, which they believe enhances learning, promotes, helps overcome obstacles which appear during learning.

Keywords: Assessment, continual assessment, formal assessment, thinking skills, type of questions.

Implementimi i vleresimit kontinual rrit suksesin në lëndën e matematikës tek studentët e vitit të I të SEEU – fakulteti i BE

Ky studim është projektuar për të kryer një studim të zbatimit të vleresimit të vazhdueshëm tek studentët e fakultetit të BE pranë SEEU. Dy pyetje kërkimore dhe një hipotezë janë formuluar për të udhëhequr studimin. Mostra e studimit përbëhet prej 34 studentëve prej të cilëve 16 studentë me mësim në gjuhën maqedone dhe 18 studentë me mësim në gjuhën shqipe. Prej këtyre ku 20 ishin të gjinisë femrore dhe 14 të gjinisë mashkullore. Të dhënat e mbledhura nga ky grup i studentëve është krahasuar me të dhënat e një grupi tjetër të studentëve me po aq studentë të cilin nuk është zbatuar vlerësimi kontinual. Të dhënat e gjeneruara janë analizuar duke përdorur mesataren, përqindjen dhe t-testin.

Rezultatet kanë sjell në përfundim se studentët të cilët janë vlerësuar në mënyrë kontinuele kanë arritur sukses më të lartë se studentët tek të cilët kjo mënyrë e vleresimit nuk është zbatuar. Gjatë studimit gjithashtu si mjet është përdorur edhe pyetësor për studentët me qëllim të merret opinioni i tyre për këtë lloj vlerësimi. Në bazë të pyetësorit të gjithë studentët preferojnë këtë lloj vlerësimi, i cili sipas tyre rrit- nxit të nxënët, ndihmon tejkalimin e pengesave që paraqiten gjatë të nxënët.

Fjalët kyçe: Vlerësimi, vlerësimi kontinual, vleresimi formal, nivelet e shkathtësive të të menduarit, llojet e parashtrimit të pyetjeve.

Student-centered learning and teaching in specific disciplines (Methodologies)

EFL Instruction and Portfolio Assessment

Mr. Besart Ajdari, besart_a@live.com

To study the results of student's perceptions of portfolio assessment and teacher's attitude towards this area at South East European University and State University of Tetovo is the interest of this enterprise. It will focus on the similarities and differences that teachers and students at these two Universities have concerning portfolio assessment. Assessing students' knowledge is very sensitive subject, because unconscious mistakes in assessing students' knowledge can lead to unwanted consequences, such as de-motivation, demoralization, and perhaps losing interest on the target subject.

McNamara at his book "Language Testing" describes the significance of compiling new tests in this way: "Designing and introducing a new test is a little like getting a new car on the road. It involves a design stage, a construction stage, and a try-out stage before the test is finally operational." (2000: pg 23) The study will use three different instruments: student's questionnaire, teacher's questionnaire, and teacher's interview. These methods will be used in order to examine the students' beliefs and teacher's attitude regarding portfolio assessment. The study emphasizes the role of the teachers concerning this issue, therefore teachers will have two surveys for this research. The study will answer the research questions and validate the hypotheses.

This method of assessing students work is relatively new to our country, but is well known in the Western countries of Europe, as well as the United States of America, Canada, Australia. It is interesting to see how the performers, both teachers and students, will react to these potential changes. Furthermore, this method obliges the teacher to monitor and assess their students in each class, therefore, measurements can be taken in advance in order to prevent unwanted consequences, and students could become more independent and responsible for their own work.

Analysis of results will be used in order to establish the differences of methods that teachers use in portfolio assessment that are most likely to develop students' learning and their achievement.

Keywords: portfolio, assessment, questionnaire, methods, teacher-student

Udhëzime për vlerësim me portfolio për gjuhën Angleze si gjuhë të huaj

Të analizohen rezultatet e perceptimeve të studentëve ndaj Vlerësimit me Porfolio si dhe qëndrimi i arsimtarëve drejt kësaj teme në Universitetin e Europës Jugë lindore dhe Universitetin Shtetërorë të Tetovës janë interes kyq i kësaj inicijative. Punimi do të përqëndrohet në ngjajshmërit dhe dallimet që arsimtarët dhe studentët e këtyre dy Universiteteve kanë në drejtim të Vlerësimit me Porfolio. Vlerësimi i dijenis së studentit është një temë shumë sensitive sepse gabime të pandërgjegjshme në vlerësim mund të çojnë deri

tek demotivimi dhe demoralisimi i studentit.

McNamara në librin e tij "Language Testing" e përshkruan rëndësin e përpilimit të një testi në këte mënyrë: "Dizajnimi dhe paraqitja e një testi të ri është sikurse nxjerrja e një makine të re në rrugë. Duhet dizajnimi i skenës, ndërtimi i skenës, dhe testimi i skenës, para se vegla të jetë në gjendje pune." (2000: pg 23). Në këtë hulumtim do të përdor tre metoda të ndryshme për të vërtetuar hipotezat: Pyetësor për Studentët, Pyetësore për Arsimitarët, si dhe Intervju për Arsimitarët. Këta metoda do të përdoren që të përdëftojnë perceptimet e studentëve që të punojnë me Vlerësimin me Porfolio, si dhe qëndrimin e arsimtarëve në këtë drejtim. Punimi thekson rolin e arsimtarit në këtë drejtim, prandaj arsimtarët do t'u nënshtrohen dy hulumtimeve. Rezultatet e dala nga hulumtimi do t'u përgjigjen pyetjeve të studimit si dhe do të vërtetojnë hipotezat.

Kjo metod e vlerësimit është e re ne shtetin tonë, por jo edhe në shtetet e Europës Perëndimore si dhe SHBA, Kanada dhe Australi. Metoda obligon arsimtarët të monitorojn dhe vlerësojnë studentët gjatë gjithë kohës dhe jo vetëm gjatë punimeve the testeve finale. Analizimi i rezultateve do të paraqiten me qëllim të tregohen dallimet në metoda që profesorët përdorin në Vlerësimin me Porfolio, të cilat do të ndihmonin në rezultate dhe arritje më të mira për studentët.

Fjalët kyçe: Porfolio, vlerësim, pyetësor, metodë, arsimtar-student

Мерење на очекуваните постигањата на студентите по предметот Академско пишување 1

М-р Гордиана Ѓоргова, М-р Емил Ѓоргов, Универзитет Американ Колеџ- Скопје

Поставување на јасни цели во наставата и очекувани постигања кај студентите се основен предуслов за успех кај студентите во рамки на еден наставен предмет. Сепак резултатите на завршните испити кај студентите не го илустрираат вистинското учење кое се случило за време на самиот курс како резултат на наставата. Она што е потребно за да се утврди тоа е процедура за мерење на поставените очекувани цели и постигања по предметот преку мерење и споредба на одредени параметри пред почетокот и на крајот на наставата.

Во рамките на овој труд се дискутира обид за мерење на очекуваните постигања на две групи студенти (57) во прва година по предметот Академско пишување 1 на Факултетот за Деловна Економија и Менаџмент на Универзитетот Американ Колеџ во Скопје. Наставата се изведува на англиски јазик, но за најголем дел од студентите тоа не е нивен мајчин јазик.

Очекуваните постигања кај студентите кои беа предмет на мерење беа следните:

Студентите ќе пишуваат граматички точни и логички соодветно-структурирани пасуси и ќе напишат академски есеј од пет пасуси на зададена тема. Инструмент за мерење беше академски есеј од пет пасуси. Мерењето беше изведено пред почетокот на наставата преку пишување на дијагностички есеј и на крајот во рамки на завршниот испит. За време на наставата беа применети соодветни наставни техники за развивање на способноста за пишување и портфолио како инструмент за учење и оценување. Се мереа следните параметри: точност во ортографија и интерпункција, опсег на лексиката, граматички структури, структура на пасус, кохерентност, и јасност на идеите и содржината. Заклучокот наведува дека бројот на студенти кои на крајот на курсот пишуваат главна идеја во пасусот и ги организираат пасусите со соодветни примери се зголемил во споредба со почетокот на наставата по предметот Академско пишување 1.

Клучни зборови: очекувани постигања, мерење, критериуми за оценување, академски есеј од пет пасуси.

Measuring of the learning outcomes of composition 1 course

Stating clear objectives and learning outcomes are prerequisites for successful completion of a university course. Still the students' scores on the final exam do not illustrate the actual learning that has taken place during the course as a result of the instruction. What is required is a procedure for measuring the intended learning outcomes with a pre and end of course instrument with specific outcomes that will be measured and compared.

This paper discusses an attempt to measure the learning outcomes of 2 groups of students (57) in the first year in Composition 1 course at the School of Business Economics and Management

at UACS. The language of instruction is English, but for most students it is not their mother tongue.

The student learning outcome that was measured was: Students write correctly, grammatically and coherently into well developed paragraphs and compose a five paragraph essay on an assigned topic. The tool for measurement was a five paragraph essay. Measurement was performed at the beginning of the course with a diagnostic essay and an essay which was part of the final exam.

During the course the students were exposed to teaching strategies for development of writing skills and a portfolio as a learning and assessment tool. Accuracy, range of vocabulary, grammar, paragraph development, coherence, unity and ideas of the students' performance on the five paragraph essay were measured. It was concluded that the number of students who wrote a topic sentence and organized the paragraphs with supporting details and specific evidence increases from the beginning of the course.

Keywords: Student learning outcomes, measurement, criteria for assessment, five paragraph essay

Hartimi i kurrikulave për shkencat kompjuterike: ngushtimi i hendekut në mes nevojave të biznesit dhe akademisë

Arbana Kadriu, Universiteti i Europës Juglindore Tetove, Macedonia, a.kadriu@seeu.edu.mk

Lejla Abazi, Universiteti i Europës Juglindore Tetove, Macedonia, l.abazi@seeu.edu.mk

Ky punim paraqet një studim që është bërë për hendekun mes mësimdhënies dhe mësimnxënies akademike në njërin anë dhe kërkesave të biznesit në anën tjetër. Rezultatet e fituara nga ky hulumtim do të vendosen si një listë rekomandimesh për hartimin e kurrikulave të shkencave kompjuterike, e cila në mënyrë efikase kombinon konceptet teorike me ato praktike. Me këto kurrikula të reja, studentët do të jenë në gjendje të aftësohen për atë që u kërkohet në tregun e IT biznesit.

Gjithashtu, kemi bërë kërkime në lidhje me atë se sa janë të implementuara çertifikatat teknike në fushën e TI nga ana e organizatave profesionale në botën akademike, mundësitë për implementim dhe pritshmëritë e sipërmarrjes për këtë ceshtje.

Një pikë kyçe për këtë studim është sondazhi që kemi bërë me studentët alumni të departamentit të shkencave kompjuterike në UEJL. Prezantohen dhe diskutohen rezultatet e këtij studimi.

Për më tepër, ne synojmë të krijojmë një mjedis ku mësimdhënia, mësimnxënia, kërkimi në sistemet kompjuterike, databazat, rrjetat dhe në disiplinat tjera mund të avancohen. Synimi ynë kryesor është zgjerimi i njohurive në këto fusha, në mënyrë që theksi të vihet te kreativiteti dhe aplikimi praktik.

Këto programe të reja nuk shërbejnë vetëm për të formuar punëkërkues të kualifikuar, por edhe punëdhënës duke stimuluar shpirtin inovativ dhe aftësuar për një gjykim të saktë në lidhje me trendet dhe teknologjitë e reja sëbashku me përdorimet e tyre.

Fjalët kyçe: hartimi i kurrikulave, shkenca kompjuterike, sondazh në TI

Curricula Design for Computer Sciences: Shrinking the Gap Between Business Needs and Academy

This paper presents a research that is done about the gap between academy teaching and learning on one side and business requirements on the other side. And the output gained from this research will be put as a list of recommendations in curricula design for Computer Sciences, which efficiently combines theoretical concepts with practical, hands-on knowledge of advanced tools and technologies. With this new curricula students will be capable to build up highly saleable competences and IT business comprehension prior to inflowing to the workforce.

Additionally, we investigate how much certifications for information technology (IT) specialists through professional organizations are implemented in the academy worldwide, what are possibilities for an such implementation and what are entrepreneurship expectations in this context.

A very important component of this research is a survey that we have done among alumni students of CST department of SEE University. We represent and discuss the results gained from this study.

Furthermore, we hope to create an environment where the learning, teaching, research, and practice of computer systems, programming, databases, networks, and other IT disciplines can be advanced. Our supreme focal point is on expanding knowledge in these areas so that creativity and practical application can be enhanced.

This new programs should not only develop skilled job seekers, but create also job creators through the stimulation of innovation spirit and good judgment about new trends and technologies together with their applications. This empowers students with the necessary skills to conceive their own business enterprises, thereby becoming job inventors.

Keywords: curricula design, computer sciences, IT survey

Имплементација на EFQM Excellence Model за оценка на квалитетот во високото образование – Студиска програма на одсекот за сообраќај и транспорт, Технички факултет Битола

Ред.проф.Марија Маленковска Тодорова, Dr.sci, Технички факултет Битола, Република Македонија, marija.malenkovska@tfb.uklo.edu.mk

Ред.проф.Јованка Тутеска,Dr.sci, Висока медицинска школа Битола, Република Македонија, jtuteska@yahoo.com

Ред.проф.Никола Крстаноски, Dr.sci, Технички факултет Битола, Република Македонија, nikola.krstanoski@tfb.uklo.edu.mk

Еден од основните принципи на Болоња процесот е и развој на компатибилни методологии за обезбедување на квалитет во Европскиот простор на високо образование. Имајќи ја во предвид оваа цел, како и тековните случувања во областа на обезбедување на квалитетот, применети се EFQM (European Framework for Quality Management) Excellence Model и моделот кој настанал како резултат на неговото прилагодување на едукативно поле. (TRIS Model).

Промоцијата на овие модели на универзитетите во земјите на Западен Балкан, се реализира во рамките на проектот CUBRIK. Во склад со неговата главна цел, една од планираните активности е и самоевалуација на студиска програма на одсекот за сообраќај и транспорт, Технички факултет Битола.

Во трудот се презентирани резултати од споменатиот процес на самоевалуација, имајќи ги во предвид спецификите на системот на високо образование во Република Македонија.

Клучни зборови: обезбедување на квалитет во системот на високо образование, процес на самоевалуација, EFQM Excellence модел, TRIS модел, Одсек за сообраќај и транспорт.

Implementation of higher education quality assessment EFQM Excellence Model – Study programme on the Department for Traffic and Transport, Faculty of Technical Sciences, Bitola

The development of the comparable methodologies for quality assurance in European Higher Education Area, is one of the basic principle of Bologna process. Having in mind this goal and current trends in European Quality Assurance, EFQM (European Framework for Quality Management) Excellence Model, and its translation in education field, (TRIS Model), are used. Promotion of these models to the universities within Western Balkan countries, is realized through the project CUBRIK. In accordance with its main goal, one of the planned activity is the study program self-assessment in the frame of the Department for Traffic and Transport,

Faculty of Technical Sciences in Bitola.

This paper presents the results of the mentioned self-assessment process having in mind the specificities of higher education system in Republic of Macedonia.

Keywords: quality assurance of higher education system, internal assessment process, EFQM Excellence model, TRIS model.

Differentiated Instruction: An approach towards reaching every student in the EFL Classroom

Përdallimi në mënyrën e mësimdhënies: Një qasje drejt arritjes së çdo studenti në klasat e gjuhës angleze

Iranda Bajrami, SEEU, i.bajrami@seeu.edu.mk

Differentiated instruction, although being a well researched topic especially among the American researches, and less among the European researchers, it is still not so well known among the researchers in Macedonia, and specifically at South East European University. Differentiation, is especially a need for those who teach at university level because they have usually had no training in this area. As a result, a need has arisen to find the solution to the challenges faced by having mixed-level students in the EFL classrooms and the inability to aid everyone gain success. According to Tomlinson (2001 cited in Rutledge, 2003) “a differentiated classroom provides different avenues to acquiring content, to processing or making sense of ideas, and to developing products so that each student can learn” (p.1).

In order to reach every student in the EFL classroom and help them learn and achieve the same results despite of their diversity, in this presentation I will try to provide the participants with the necessary information about what differentiation is, its importance in the EFL classroom and offer activities that can be used to address this diversity.

Moreover, during the presentation the results of student questionnaires and interview responses will be shown in order to prove that EFL students have problem with differentiation such as having different types of learning disabilities or struggling readers. As a consequence, the research will find out how many students think that their diversity in learning is holding back their academic progress and why. Also, interview responses will show why students think they need differentiation and what they think could help them the most if their instructors could do it. Most importantly, this presentation will help find the answer to the everlasting question among EFL teachers at the Language Centre at SEEU “How to meet the needs of mixed-level EFL students that are placed in the same classroom?”

Keywords: Differentiated Instruction, EFL classroom, diverse students, mixed-level students, learning disability

Распределба на одговорноста за процесот на акредитација на студиски програми помеѓу Националната агенција за акредитација и евалуација и Универзитетите

Проф. Елена Думова-Јованоска, Проректор за настава на Универзитетот „Св.Кирил и Методиј“-Скопје, dumova@gf.ukim.edu.mk

Во која мера избраниот модел за акредитирање на студиските програми во Македонија и особено правилникот на Националниот одбор за акредитација и евалуација е алатка за обезбедување на квалитет на високото образование, а во која мера е пречка за флексибилност, иновативност и динамичност на образовниот процес на Универзитетите. Дали со крутите, пренормирани одредби во својот правилникот Одборот за акредитација и евалуација (Одборот) не ги вовлече македонските универзитети во затворениот круг на постојана реакредитација на студиските програми за сметка на сериозна активност на евалуација на начинот на нивна реализација.

За да се обезбеди еден од основните атрибути на Универзитетот, неговата инвентивност, одговорноста во процесот на акредитација неопходно е да се сподели помеѓу Универзитетот (Сенатот) и Одборот.

Клучни зборови: студиски програми, акредитација, евалуација

Rules for Internship in the Republic of Macedonia and its fulfillment by students of the first and second year in the SEEU

Burbuqe Kaprolli Hamzai, Samije Saiti – Demiri, SEEU, b.kaprolli@seeu.edu.mk, s.saiti@seeu.edu.mk

Successful involvement of students, the continuous engagement of staff, coordination and finding of the common points with stakeholders are the key elements which contribute into improving the Quality of Learning.

The purpose of this paper is to examine the involvement of students in completing the internship, considering that the importance of stakeholders has a great impact on the quality assurance. The starting point of the paper deals with analysis of law on Higher Education and Regulation for internship conditions. The paper intends to answer these questions:

Is there any coordination between State and Private Institutions in recognition of the students regarding to this request?; What role do students have in the completion of the internship in accordance with the faculties and their majors?; How much do they absorb experience based on places that they have performed?; Which has been the involvement of mentors in this process?; Were the students keeping records and who was guiding them?

This paper will incorporate three hypotheses:

- If the Career Center, mentors, and employers cooperate constantly with the students, then the completion percentage of the internship done by the students will increase.
- The fulfillment of the internship by the students of SEEU is done very officially.
- The public and private sectors are not willing to cooperate with the students of SEEU.

Used Methodology:

- Quantitative Method: Questionnaires for students and potential employers.
- Qualitative Method: Interview with the professors of SEEU.

After completing this paper we expect that the results obtained will affect the increase of the internship value, improving efficiency on performing it, proper management of mentors and employers will to accept students as part of the new staff. We also expect that the fulfillment of these commitments will bring an increased performance and development of institutions of higher education in Macedonia.

Keywords: Rules, Internship, students, mentors, employers, Career Center

The integration of technology at SEEU teaching and learning processes: professor's vs. students' perceptions and beliefs

Jehona Mustafi, SEEU, j.mustafa@seeu.edu.mk

Mirjeta Lushi, SEEU, m.lushi@seeu.edu.mk

Aim: The aim of this study is to reveal the professors' and students' perceptions on the integration of technology in the teaching and learning processes, as well as the differences that may arise among different faculties at SEEU. Living and acting in this digital world of ours, it is of an enormous importance to offer students a profound digital and technological literacy, which they would effectively use in their working career, and be competitive in the labour market. The methodology implemented in this research is a qualitative and quantitative one. An adapted questionnaire is implemented in order to evaluate the current state of the incorporation of technology for instructional and learning processes, as well as the differences in terms of different faculties, and age of teaching staff. Students and teaching staff of SEEU, three faculties such as: Faculty of Languages Cultures and Communication, Public Administration and Business and Economics, have separately contributed to the fulfillment of this research, resulting in a contrastive data analysis. The results of this study will help us evaluate the current state of technology implementation, as well as help us take further steps in improving certain outcomes (if they are be unsatisfactory), a fact which furthermore will help us meet students' needs and interest.

Keywords: Technology, teaching, integration, instruction, learning

Qëllimi i këtij punimi është të zbulon perceptimet e studentëve dhe profesorëve në lidhje me integrimin e teknologjisë në procesin e mësimdhënies dhe të mësuarit, si dhe të zbulon diferencat që mund të paraqiten në mes fakultete të ndryshme në UEJL. Duke jetuar dhe vepruar në këtë botë të digjitalizuar, është me rëndësi shumë të madhe që studentëve të ju ofrojmë njohuri të thellë digjitale dhe teknologjike, të cilën ata në mënyrë efektive do ta përdorin në karrieren e tyre, dhe do të jenë konkurrues në treg. Metodologjia e implementuar në këtë punim është kualitative dhe kuantitative. Pyetësor i adaptuar është implementuar me qëllim që të analizohet gjendja aktuale e implementimit të teknologjisë në proceset e mësimdhënies dhe mësimnxënies, si dhe dallimet që do të shfaqen në mes të fakulteteve të ndryshme, dallimi në moshë dhe ai gjinor. Studentët dhe stafi i tre fakulteteve të UEJL-së: Fakulteti i Gjuhëve Kulturave dhe Komunikimit, Fakulteti i Administratës Publike dhe Fakulteti i Biznesit dhe Ekonomisë kanë kontribuar në të mbledhurit e të dhënave që ka rezultuar në një studim krahasues për këto fakultete. Rezultatet e këtij studimi do të na shërbejnë të vlersojmë gjendjen momentale të implementimit të teknologjisë. Poashtu edhe do të na ndihmojë të ndërmarim disa hapa për të përmisuar disa rezultate (në qoftë se janë jo të kënaqshme), fakt ky që edhe më tepër do të na ndihmojë të plotësojmë nevojat dhe interesat e studentëve.

Fjalët kyçe: Teknologji, mësimdhënie, integrimi, instruksione të mësuarit

Kriteret e vlerësimit dhe vetëvlerësimit gjatë mësimdhënies

Dr. Ismet Osmani

Kriteret e vlerësimit vetëvlerësimit si elemente bazë të mësimdhënësit për arritjen e rezultateve në mësim, krijojnë mundësi të mira në aplikimin e njohurive dhe aftësitë e reja të praktikës mësimdhënëse. Aplikimi i metodave të ndryshme mësimdhënëse nxisin mendimin kritik të studentit, si dhe zgjidhjen e problemeve ose krijimin e aftësive për punësim. Me këtë rast, aplikimi i metodave të ndryshme për vlerësimin dhe vetëvlerësimin e studentëve dhe arsimtarit krijohet një bazë e mire në përmirësimin e cilësisë së procesit mësimor, duke siguruar zhvillim permanent intelektual, social dhe fizik të të dyja palëve (studentit dhe arsimtarit). Përveç kësaj, shfrytëzimi i teknologjisë informatike-komunikative (TIK) për përmirësimin e procesit mësimor dhe mësimin të nxënësve është një bazë e mire novatore në krijimin e cilësisë. E tërë kjo duhet të jetë pjesë e procesit të punës ekipore (ose bashkëpunimit të ndërsjellë) në shkollë dhe përkrahjes që do t'i nxisë mësimdhënësit të punojnë së bashku për përmirësimin e cilësisë së praktikës mësimore. Aktivitetet në klasë duhet të përfshijnë punën në klasë me studentët, vlerësimin e punës së tyre, vetëvlerësimin, reflektimin/analizën e mësimdhënësve, vlerësimin e ndërsjellë mes mësimdhënësve dhe dhënien e informatave kthyesë.

Evaluating Classroom Teaching Practice that Affects Positively the Success of Students

**Sadri Alija, Faculty of Business and Economics, SEE University, Tetovo, Macedonia,
s.ali@seeu.edu.mk**

**Jusuf Zekiri, Faculty of Business and Economics, SEE University, Tetovo, Macedonia,
j.zekiri@seeu.edu.mk**

The aim of this research paper is to find out the relationship between the teaching practices in the classroom and the success/ failure of students with the subjects of winter semester 2011/2012 at Faculty of Business and Economics, South East European University in Tetovo. The data were collected through an online questionnaire during March, 2012. They deal with three activities during the course development: beginning of the lesson, lesson development, and assignments and check-ups. In total, there are 22 variables divided into three groups. The variable "answer" is the pass rate. These variables will promote a better promotional educational process through quantitative statistical analyses.

In this paper, beside the descriptive statistics, a mathematical model will be designed in order to consider the success/ failure of students, as a function of measured variables.

The results will identify the relationship between the teaching practices in the classrooms and the success/ failure of students.

Keywords: teaching practice, mathematical model, lesson development, success and failure

Learner-Centered Methods in the Communication Classroom

Linda Ziberi, PhD, SEEU, l.ziberi@seeu.edu.mk

Artan Limani, MA – PhD Candidate, SEEU, a.limani@seeu.edu.mk

This paper will analyze, discuss, and assess methods used to create and sustain a 'Learner-Centered' classroom. Moreover, it will provide both a theoretical and practical framework of two classes taught by the presenters themselves, Linda Ziberi and Artan Limani, in two universities in the United States over a period of two years. All class components will be presented including curriculum outreach and objectives, syllabus design to meet student-centered teaching standards, teaching methods, teaching philosophy, assessment methods and tools and other issues concerning the student population culture and their reaction towards this approach.

The major theoretical framework will be constructed using Phyllis Blumberg's work who believes that Learner-centered teaching is an approach to teaching that is increasingly being encouraged in higher education where Learner-Centered teachers do not employ a single teaching method but they rather emphasize a variety of different types of methods that shift the role of the instructors from givers of information to facilitators of student learning (Bloomberg, 2004).

Other scholars' work will be observed and taken into account. For example Epstein & Hundert, 2002; Huba & Freed, 2000; Suskie, 2004; Weimer, 2002 believe that although no standard definition exists, learner-centered assessments are often described as providing guidance to address learning needs and to evaluate a teaching program (in Schmitt, Hu & Bachrach, 2008). Along the same lines, the American Psychology Association [APA] Board of Educational Affairs (1997) provides a solid framework which will be taken into account to synthesize past, current, and future practices as far as best practices are concerned. According to them, learner-centered assessments; (1) give learners the opportunity to pursue personally relevant learning goals and to integrate new knowledge with prior knowledge; (2) make learners responsible for their own learning; (3) encourage learners to apply knowledge in novel situations, reflect on their learning, and set reasonable learning goals; (4) provide possibilities for collaboration and social interaction among learners; (5) respect individual learning styles and preferences; and (6) are appropriate to learners' skill level and cultural background (APA Board of Educational Affairs. 1997, in Schmitt, Hu & Bachrach, 2008)

Keywords: Learner – Centered, methods, philosophy, assessment, syllabus, curriculum

Статистичкото образование на студентите во Македонија

Виолета Ангелкоска, Лидија Горачинова-Илиева, ФОН Универзитет - Скопје,
violeta.angelkoska@fon.edu.mk, lidija.goracinova@fon.edu.mk

Новото дигитално време ја наметна потребата од информациска и информатичка писменост како предуслов за успешен професионален развој. Во услови на постоење на неисцрпни податочни ресурси достапни преку Интернет, пристапот кон релевантни информации неопходни за остварување на конкретни цели повеќе не е примарен проблем. Во врска со ова, многу поважно е прашањето за развивање на капацитетите на секој поединец за селектирање на вистинските податоци од мноштвото достапни, нивното поврзување, обработка и интерпретација на добиените резултати, како и изведување на соодветни заклучоци и завземање на критички став кон нив. Оспособувањето на секоја индивидуа за извршување на вакви операции не може да биде препуштено на случајот, туку треба да е дел од еден организиран и континуиран процес во рамки на повеќегодишно математичко образование, кое би кулминирало со стекнување на теориски знаења и практични вештини за изведување на елементарна научно-истражувачка работа уште за време на студиите од прв циклус на високото образование.

Во овој труд се изложуваат основните цели на статистичкото образование (стекнување на статистичка писменост, оспособување за статистичко размислување и развој на статистичко резонирање) и се аргументира потребата од збогатување на наставните програми со содржини од статистиката на сите нивоа од образование, со посебен акцент на високото образование. Сè ова е со цел да се направи подобро воведување на студентите во научно-истражувачката работа и да се придонесе во нивниот професионален развој. На крај се предложени мерки кои треба да ги преземаат високообразовните институции за остварување на целите на статистичкото образование.

Клучни зборови: Статистика, образование, статистичко мислење, студент, образовни цели.

The new digital age imposes the need of information and computer literacy as a prerequisite for successful professional development. Access to relevant information necessary for any particular goal is not a primary issue any more, since there are inexhaustible data resources available on the Internet. In connection with this, more important is the question of the development of individual capacity for selecting and associate the appropriate information among the available one, processing and interpretation of the obtained results, as well as deducing adequate conclusions and critical standpoint development towards them. Training each individual for these operations should not be sporadic. It should be a part of an organized and continuing process within the mathematical education over the years, which would result with acquisition of theoretical knowledge as well as practical skills for elementary academic research even during the first cycle of higher education.

This study encompasses the basic goals of statistical education (statistical literacy acquisition, statistical thinking skills and development of statistical reasoning), arguing the necessity of curricula enrichment of all levels of education with statistical topics, emphasizing higher education. All of this is in order to make a better introduction of the students to scientific research processes, as well as to contribute their professional development. The last part covers our suggestion of measures that should be taken by the higher educational authorities in order to achieve the statistical education goals.

Keywords: Statistics, education, statistical thinking, student, educational goals.

Зголемување на професионалноста и знаењето во деловниот процес со примена на неформалното образование

**Проф.д-р Маријан Стевановски, МИТ Универзитет Скопје,
marijan.stevanovski@gmail.com**

Креирањето на процесот на неформалното образование, привлекува внимание и во целост дава позитивни резултати во секојдневниот живот кои се пренесуваат во деловното опкружување. Можоста за професионалното усовршување низ целиот живот кај човекот не само што претставува парадигма туку и воспоставува прагматични односи кон кои се стремат многу компании во кои процесот на диверзификација на знаење се одвива во позитивна насока. Доживотното учење не само што овозможува процес на лично усовршување и сатисфакција кои се набљудуваат како персонални задоволства и можност за напредок во кариерата туку и основа за развој на компанијата и пошироко целата заедница. За да се дојде до целосно елаборирање за процесот на неформалното образование, потребно е да се диференцираат сите видови на образование кои се поврзани со образовниот процес: формално образование, неформално образование како и имплементација на концептот на доживотно учење. Овие пристапи во креирање на образованиот процес треба да се набљудуваат комплементарно што е и основа на овој труд. Со една таква кохезија се овозможува процес на усовршување на сите елементи кои се карактеристични за една успешност на поединецот и компанијата.

Клучни зборови: формално, неформално, учење, комплементарно, знаење.

Increasing the professionalism and knowledge in business process by applying of non-formal education

Creating a process of informal education attracts attention and gives completely positive results in daily life that are transmitted in a business environment. The opportunity for professional development throughout the life is not only a paradigm but it also establishes a pragmatic relationship aspiring by many companies in which the process of diversification of knowledge go on in a positive direction. Lifelong learning not only provides a process of personal development and satisfaction which are seen as a personal pleasure and opportunity for career advancement but also a base for development of the company and the wider community. To get to fully elaboration of the process of informal education is necessary to distinguish all types of education related to the educational process: formal education, informal education and implementation of the concept of lifelong learning. These

approaches in creating the education process should be viewed as complementary, which is way they are the bases of this work. With such a cohesion is provided a process of improvement of all elements that are typical for the success of the individual and the company.

Keywords: formal, informal, learning, complementary, knowledge

Avantazhe dhe disavantazhe të zbatimit të marrëveshjes së Bolonjës në realitetin rajonal me theks të veçantë në arsimimin në kuadër të shkencave juridike

Advantages and disadvantages of the implementation of the Bologna Charter in the regional reality with a special concern for the education in legal sciences

Doc. D-r Besa Arifi, Fakulteti Juridik – Universiteti i Evropës Juglindore, b.arifi@seeu.edu.mk

Sistemi i Bolonjës solli ndryshime të mëdha në arsimimin sipëror në trevat shqiptare. Kur bëhet fjalë për studimet e jurisprudencës, këto ndryshime shikohen në mënyrë mjaft kritike duke pasur parasysh se përgatitja për profesionin e juristit kërkon një qasje mjaft specifike ndaj edukimit dhe arsimimit që me sistemin e Bolonjës mund të anashkalohet në qoftë se nuk tregohet kujdes i veçantë në përzgjedhjen e kurikulimit dhe të metodave të mësimdhënies dhe mësimnxënies. Në kuadër të këtij punimi do të analizoj mënyrën se si ky sistem ndikon në krijimin e kurikulumeve sa i përket studimeve të jurisprudencës. Vlerësoj se në këtë drejtim, duhen marrë në konsiderim nevojat specifike të kuadrit që përgatitet për të ushtruar funksionin e juristit. Në këtë aspekt, bindja ime është se arsimimi në trevat tona nuk jep sa duhet mundësi për studentët që të jenë të përgatitur edhe për aspektin praktik të punës së tyre në të ardhmen. Në këtë drejtim, dëshiroj të shpreh disa mendime lidhur me atë se si mund të përmirësohet ky realitet duke shfrytëzuar përvojën e vendeve fqinje si dhe duke marrë parasysh studimet komparative në një nivel më të gjërë. Punimi do të rezultojë me rekomandime konkrete sa i përket arsimimit të lartë në lëminë e jurisprudencës.

Fjalët kyçe: arsimim, jurisprudencë, sistemi i Bolonjës, mësimi praktik.

National Framework of Higher Education Qualifications and the Associated Learning Outcomes Descriptors

Vladimir Radevski, PhD, Faculty of Contemporary Sciences and Technologies,

South East European University, v.radevski@seeu.edu.mk

Although already a trend in reforming national education and training systems since late 1990, the development of National Qualifications Frameworks become again actual after the initiation of the Bologna process in 1999. The Bergen Conference of European Ministers responsible for Higher education in 2005 adopted the overarching framework for qualifications in the European High Education Area (EHEA) and the ministers committed themselves to elaborate national frameworks for qualifications by 2010.

The basic elements of the qualification framework are (1) the Profile, (2) the Cycles and Levels, (3) the Descriptors of Learning Outcomes and (4) the Credit and Workload.

In this paper we will be interested in the process of establishment of the National Framework of Qualifications in Republic of Macedonia and the associated process of Learning Outcomes Descriptors on institutional level at South East European University in Tetovo.

The adoption of a learning outcomes approach focuses activity on the learner and away from the teacher. It promotes the idea of the teacher as a facilitator or manager of the learning process and recognises that much learning takes place outside the classroom without a teacher present.

Keywords: Learning Outcomes Descriptors, National Framework of Qualifications

Национална рамка на високообразовни квалификации и резултатите на учењето

Националните рамки на високообразовните квалификации се присутни како тренд во реформирањето на националните образовни и системи на обуки уште од 1990-та година, тие повторно добиваат на важност и актуелност со Болоњскиот процес во 1999 година. Бергенската конференција на министри за високо образование во европските земји во 2005 год. усвои ориентациони рамки на квалификации во Европскиот Високообразовен Простор (ЕВП), а министрите се обврзаа да елаборираат соодветни национални рамки до 2010 година.

Основни елементи на една национална рамка на квалификации се: (1) Профил, (2) Циклуси и нивоа, (3) Описи на резултати од учењето и (4) Вредност во кредити и обем на работа.

Овој труд го претставува процесот на дефинирање на Националната рамка на

високообразовни квалификации во Република Македонија и определувањето на Описите на резултатите на учењето на институционално ниво во Универзитетот на Југоисточна Европа во Тетово.

Определувањето на описите на резултатите на учењето е фокусирано на субјектите на процесот на учење – студентите. Ова е процес преку кој се проовира идејата за наставникот како олеснувач и управувач со процесот на учење и преку кој се зема в предвид дека поголемиот дел од учењето се одвива надвор од училиниците и без присуство на наставникот.

Клучни зборови: Описи на резултати на учењето, Национална рамка на квалификации.

The method of legal clinics in American law schools and the possibilities for its implementation Macedonia's law schools

Sami Mehmeti, SEEU, s.memeti@seeu.edu.mk

The main characteristic of the way of acquiring knowledge in the law schools in my country is through the memorization of the fundamental legal concepts and norms without taking care for the development of analytical and critical thinking that is necessary for their application in solving problems of everyday life. The introduction of the method of legal clinics in the teaching practice of our law schools would be attractive and challenging for both students and teachers. The American universities are in the lead in the implementation of the legal clinic method and other universities in the world are just transferring this method to their own milieu. By implementing this method two main goals can be achieved. Since this method is based on learning from experience or learning by doing, the first goal of educating law students in practical skills can be achieved. If students are engaged in finding solutions to everyday problems under the tutor's supervision, this would enable them to study with great interest and pleasure. This approach transforms the students from passive into active subjects in the teaching process.

The second goal of the application of the legal clinic would be the establishment of the direct communication between the students and the community. In the course of their activity in the legal clinic the students have the opportunity to offer legal assistance for free for the poor, the homeless, the stateless persons, the victims of domestic violence, victims of police maltreatment, etc. In this way the legal clinic not only trains the students to acquire skills and experience but also can equip them with such good moral standards that are necessary for lawyers in order to fulfill their duties with deep awareness, dedication and competence.

Keywords: law school, legal clinics, critical thinking, practical skills, legal assistance.

Metoda e klinikës juridike në fakultetet juridike amerikane dhe mundësitë e zbatimit të saj në fakultetet juridike në Maqedoni

Duke qenë se një karakteristikë themelore e mënyrës së përvetësimit të njohurive në fakultetet tona juridike është memorizimi i koncepteve dhe normave të përgjithshme juridike pa mos i zhvilluar aftësitë analitike dhe kritike për të kuptuar mënyrën dhe rëndësinë e zbatimit të të njëjtave në problemet e përditshme, futja e metodës së klinikës juridike dhe aplikimi i saj në fakultetet tona juridike për studentët dhe mësimdhënësit do të paraqiste një lloj risie e cila do të ishte sa tërheqëse aq edhe sfiduese.

Si prijës në zbatimin e metodës së klinikës juridike fakultetet juridike amerikane arritur të transferojnë atë në fakultetet juridike të shumë vendeve tjera. Nëpërmjet zbatimit të kësaj

metode realizohen dy qëllime kryesore. Qëllimi i parë i kësaj metode e cila mbështetet në 'mësimin nga përvoja' (learning from experience) ose 'mësimin në bazë të veprimit' (learning by doing) është plotësimi i nevojës për të prodhuar studentë me aftësi praktike. Duke zgjidhur probleme të marra nga përditshmëria e njerëzve dhe duke vepruar nën mbikëqyrjen e tutorit, studentët kanë mundësi që me interesim dhe kënaqësi më të madhe t'i zhvillojnë studimet e tyre. Kjo studentët i shëndron nga subjektë pasivë në subjektë aktivë në procesin e mësimdhënies.

Qëllimi i dytë i zbatimit të klinikës juridike është krijimi i një komunikimi të drejtëpërdrejtë mes studentëve dhe komunitetit. Studentët përmes aktivitetit të tyre në klinikën juridike mund të ofrojnë ndihmë juridike pa pagesë për të varfërit, të pastrehët, apatridët, viktimat e dhunës familjare, etj. Në këtë mënyrë, klinika juridike përveç që studentëve u mundëson të fitojnë shkathtësi dhe përvojë ajo ata i pajis me standarde morale të cilat janë të domosdoshme për ta realizuar karrierën e tyre në të ardhmen me ndërgjegje, përkushtim dhe kompetencë.

Fjalët kyçe: fakulteti juridik, klinika juridike, mendimi kritik, shkathtësitë praktike, ndihma juridike.

Use of active teaching and learning methodologies in the higher education: The case of Macedonian Universities

Student-centered learning and teaching in specific disciplines: Methodologies

**Ana Mickovska-Raleva, MPhil in Education, University of Cambridge, UK,
amickovska2@yahoo.com**

One of the requirements of the Bologna process is putting more focus on the student, and placing him/her at the center of the teaching and learning process. Though Macedonian higher education institutions have accepted this goal on a formal level, it is not necessarily reflected in the everyday classroom practices. This is partially due to the incomplete understanding of the concept of student-centered teaching on behalf of the academic staff, as well as the lack of experience with the methodologies which endorse such teaching.

The paper elaborates the concept of active (student-centered) teaching and learning methodologies and focuses on their application in the tertiary education. It presents a general overview of the following methods: problem-centered learning, simulations, collaborative learning, case-study techniques and elaborates their value in developing higher-order thinking (analysis, synthesis, application of knowledge etc. - according to Bloom's Taxonomy).

Furthermore, it analyses the prospective of Macedonian higher education institutions to apply such methods in their everyday work with students, assessing the potential setbacks as well as the opportunities.

Finally, the findings of a field research conducted by the author, referring to the actual understanding and application of active teaching and learning methods by students enrolled at different programs at three Macedonian universities are presented. The data which will be presented is qualitative and based on conducted focus groups with students and teachers.

Keywords: active teaching and learning methods, tertiary education, higher-order thinking, perceptions of students, perceptions of teachers

Користењето на активната настава и учење во високото образование: Случајот на Македонските универзитети

Учење и настава фокусирано на студентот во конкретни дисциплини: Методологии

Еден од критериумите на Болоњскиот процес е ставање на поголем фокус на студентот, и негово/нејзино постепување во центарот на процесот на учење и настава. Иако универзитетите во Македонија ја имаат прифатено оваа цел на формално ниво, таа не секогаш се рефлектира во нивните секојдневни наставни практики. Ова делумно се должи

на некомплетното разбирање на концептот на настава фокусирана на студентот, како и недоволното искуство со методиките кои поддржуваат ваков вид на настава.

Во овој труд најпрво се образложува концептот на активна настава и учење и нивната примена во високото образование. Се дава преглед на следните методи: проблемски-ориентирано учење, симулации, колаборативно/тимско учење, техники на студии на случај и се елборира нивното значење за развојот на мислење од повисок ред (според Блумовата таксономија). Понатаму, се анализираат можностите на македонските високообразовни институции за примена на вакви методи на настава во нивната секојдневна пракса, преку процена на потенцијалните пречки и можности.

Конечно, се презентираат резултатите од теренско истражување спроведено од страна на авторот, кои се однесуваат на конкретното разбирање и примена на активната настава и учење од страна на студенти запишани на различни студиски програми на три универзитети. Податоците кои ќе бидат презентирани се квалитативни и се базирани на спроведени фокус групи со студенти и наставен кадар.

Клучни зборови: активна настава и учење, високо образование, мислење од повисок ред, перцепции на студенти, перцепции на наставници

Вклучување на студентите во процесот на учење: работни групи и студиски тимови

Доц. д-р Цена Димова, раководител на Стоматологија, Ивона Ковачевска, Киро Папакоча, Маја Пандилова, Весна Коруноска- Стефковска, Факултет за медицински науки, Универзитет "Гоце Делчев" – Штип, cena.dimova@ugd.edu.mk

Вовед: Студентите најдобро учат кога се активно вклучени во процесот на учење. Сознанијата укажуваат дека, без разлика за кој наставен предметот се работи, соработката на студентите во мали групи има тенденција да научат повеќе од она што се учи и го задржуваат истото повеќе отколку кога истата содржина е претставена во други наставни форми. Постојат три општи типови на работа во групи: неформални групи за учење, формални групи за учење и студиски тимови.

Цел: Цел на трудот е да се покаже ефектот од имплементацијата на процесот на учење кај неколку различни групи и тимови на студенти.

Материјал, метод и резултати: Во истражувањето беа вклучени 190 студентите од прва, втора и трета година на студиските програми по Стоматологија (130 студенти), како и студентите од Стручните студии за забен техничар – протетичар (60 студенти) на Факултетот за медицински науки во Штип. Беа применети три вида на учење:

неформалното учење во групи - ad hoc временски групи на студентите во рамките на една сесија; **формалното учење во групи** - тимови формирани со цел да се заврши одредена задача (вообичаено, студентите работат заедно додека проектната задача е завршена и оценета) и **студиските тимови** - долгорочни групи, обично постоечките во текот на еден семестар. Резултатите укажуваат дека колку е поголема класата и предметот е посложен, толку се поголеми вредностите на студиските тимови. Кај овие тимови и групи најдобри резултати беа постигнати преку поддршка со компјутерска обработка на колаборативно учење (CSCL) кое се нарекува E-учење 2.0.

Заклучок: Концептот на соработка на групи за учење при наставните методи се наменети за поттикнување на студентите да работат заедно. Потребно е да се прави разлика помеѓу колаборативно учење од моделот на традиционалниот "директен пренос", во која се смета дека професорот треба да биде дистрибутер на знаења и вештини.

Клучни зборови: вклучување, учење, подучување, настава

Students inclusion in the learning process. Group work and study teams

Introduction: Students learn best when they are actively involved in the learning process. Researchers report that, regardless of the subject matter, students working in small groups tend to learn more of what is taught and retain it longer than when the same content is presented in other instructional formats. There are three general types of group work: informal

learning groups, formal learning groups, and study teams.

Aim: The aim of this study was to show the implementation effect of teaching process in different students groups and study group.

Material, methods and results: The investigation included 190 students of the first, second and third study year of the Study program of General Stomatology (130 students), as well as dental technicians students – prosthetic (130 students) of the Faculty of Medical sciences – Stip. There were used three type of learning: Informal learning groups - ad hoc temporary groups of students within a single class session; Formal learning groups - teams established to complete a specific task (usually, students work together until the task is finished and graded); Study teams are long-term groups (usually existing over the course of a semester). The results shows that as the larger was the class and the more complex the subject matter, the more valuable study teams can be. The best results were achieved with support of Computer-Supported Collaborative Learning which is named E-learning 2.0.

Conclusion: Concept of cooperation of learning groups in the teaching methods are designed to encourage the students to work together. It is necessary to distinguish between collaborative learning model of the traditional "direct transmission", which considers that the professor should be a distributor of knowledge and skills.

Keywords: inclusion, learning, teaching, education.